REGD. NO. A. 40 | విడి ప్రతి 0-3-0 | శుక్రవారం 3-7-59

జమీన్ రైతు

సంపుటి 31 : సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు : సంపాదకుడు :: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి : సంచిక 27

కురుక్షేత్రంగా మారిన కేరళ ★ ★ ★

ప్రజాబలముంటే ఎన్నికలకు భయమెందుకు?

ఎన్నికలో, లేక గవర్నరుపాలనో తప్ప అన్యమార్గం లేదు

—o—

కాంగ్రెస్ సముచిత నిర్ణయం: పార్టీ చరిత్రలో కమ్యూనిస్టుల కిదొక అగ్నిపరీక్ష!

ఒక కేరళ స్వతంత్ర శాసనసభ్యుడు కేరళలో నేడు కొనసాగుతున్న వుద్యమాన్ని కురుక్షేత్ర సంగ్రామంగా చక్కగా పోల్చాడు. ఈ ధర్మయుద్ధంలో అంతిమ విజయం కాంగ్రెసాది ప్రజాస్వామ్య ప్రతిపక్షాలదేనని బల్లగుద్ది చెప్ప వచ్చు.

కట్టకడకు కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీబోర్డు కేరళకు సంబంధించి సముచితమైన వైఖరి నవలంబించింది కేరళలో ఎన్నికలు జరగడం తప్ప మార్గాంతరం లేదని తీర్మానం జేసింది. ప్రధాని నెహ్రూ కేరళనుండి తిరిగివస్తూ యిదే అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు. కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులందరూ స్వయంగా పరిస్థితులను గమనించి, అలాంటి పరిస్థితి ఏర్పడిందనే నమ్మకం కలిగిన అనంతరమే యీ నిర్ణయానికి రావడం జరిగింది. ప్రజా సోషలిస్టుపార్టీ, జనసంఘం వగైరా పార్టీలన్నీ యీ ధోరణిలోనే వున్నవి.

భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఎన్నికల సూచనను తిరస్కరించింది. కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం అయిదేళ్లు అధికారంలో వుండితీరవలసిందేనన్నది.

ఉద్యమం తీవ్రతరంగా సాగుతున్నది. 30 తేది వరకు ఇరవై అయిదు వేలమంది అరెస్టు గావింపబడ్డారు. జైళ్లు పట్టినంతవరకు వుంచుకొని తక్కిన వారిని వదలివేయడం జరుగుతున్నది.

ప్రధాని నెహ్రూ కేరళ రాక ఎంతో పురస్కరించిందని, వారి సలహాలను పాటిస్తామని ప్రకటించి, వుద్యమాన్ని దెబ్బతీయదలచిన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నంబూద్రిపాద్‌కు ఆశాభంగం కలిగింది. ఇదంతా కాలయాపనకు జరుగుతున్న తంతు అని గ్రహించారు. విద్యాబిల్లుమీద చర్చలకు విద్యాసంస్థలవారిని పిలిస్తే వారు నిరాకరించారు. వుద్యమం ఆగనిదే పోలీస్ కాల్పులమీద విచారణ లేదనడంలోనే కమ్యూనిస్టుల మోసం వెల్లడైంది. "మమ్మల్ని కండ్లు కప్పిపుచ్చలేరు" అని ఒక్కమాట అనేశారు వుద్యమ నాయకుడు, 82 ఏండ్ల వృద్ధు పద్మనాభన్!

ప్రధాని యదార్థ పరిస్థితులను గ్రహించారు

వుద్యమంలో విద్యార్థులను జొప్పించవద్దని, ఆఫీసుల పికెటింగు చేయవద్దని, ప్రయాణీకుల బస్సులను ఆపవద్దని సలహా యిచ్చిన ప్రధాని, రాష్ట్రంలో జరుగుతున్నది ప్రజావిప్లవమని గ్రహించారు. దీనికి ప్రజాస్వామ్యయుతమైన పరిష్కారమార్గం క్రొత్తగా ఎన్నికలు జరపడమేనన్నారు. పికెటింగు చేయ వద్దన్న ప్రధాని ప్రకటనకు సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చిన కమ్యూనిస్టులకు ఎన్నికల సూచన పిడుగుపాటుగా తోచింది. నెహ్రూను పొగడిన కొద్ది క్షణాల్లోనే వారిని తెగడారు.

కాంగ్రెస్ సముచిత నిర్ణయం

కేరళలో జరుగుతున్నది కేవలం విద్యాబిల్లుమీద జరుగుతున్న వ్యతిరేకోద్యమం కాదని, ఇది కేవలం కుల మతశక్తుల ప్రోత్సాహంతో జరుగుతున్న ఆందోళన కాదని కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకత్వం గుర్తించింది. ఈ పరిస్థితుల్లో రాజ్యాంగబద్ధంగా తీసుకో దగినచర్య క్రొత్తగా ఎన్నికలు జరపడమేనని తీర్మానించింది. కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీ బోర్డు గావించిన యీ తీర్మానం కేరళ కాంగ్రెస్ నాయకులకేగాదు, అందరికీ సంతృప్తి పరచింది. ఆలస్యంగానైనా, కేరళ విషయంలో సముచిత నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు అందరూ సంతోషించారు.

కాంగ్రెస్ పార్లమెంటరీబోర్డు తీర్మానంలో రాజ్యాంగ పరిస్థితిని వుదహరించడాన్ని బట్టి, కేరళ కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం

—కొరవ 12 వ పేజీలో

హైదరాబాద్ లేఖ

★ ★ ★ మా విలేకరి ★ ★ ★

నాగార్జున సాగరం ప్రాజెక్టు కర్యకేతుక సంఘవ్యవస్థ స్వరూపం, స్వభావంమార్చి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి భారత ప్రభుత్వానికి మధ్యకల అభిప్రాయభేదం సమసిపోలేదని తేలిపోయింది.

ప్రాజెక్టు కంట్రోలుబోర్డు పునర్ వ్యవస్థీకరణకు, ఇకముందు అది రాష్ట్ర పబ్లిక్ వర్క్సు శాఖక్రింద పనిచేయడానికి కేంద్రప్రభుత్వం అంగీకరించిందని ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి కొంతకాలం క్రిందట వెల్లడించారు. అంటే ఈబోర్డు ప్రస్తుతరూపంలో రద్దయి పోతుందని అందరూ భావించారు. కాని అలాంటి దేమీలేదు; మొందటినుంచీ ఈబోర్డు సలహా సంఘంగానే వుంటున్నది. ఇకముందుకూడా ఇలాగే వుంటుందని ఢిల్లీనుంచి ప్రకటన వెంటనే వెలువడింది.

ప్రాజెక్టు నిర్మాణబాధ్యత రాష్ట్రపబ్లిక్ వర్క్సుశాఖ వహించినప్పటికీ, ఖర్చు పూర్తిగా ఋణరూపంలో అయినప్పటికీ, ప్రస్తుతం కేంద్ర ప్రభుత్వమే వహిస్తున్నది కాబట్టి, ఇంత బ్రహ్మాండమైన ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి విదేశీమారకం, భారీయంత్రాలు, ఉక్కువగైరా సరఫరాలు కావలసివుంటాయి కాబట్టిన్నీ, కేంద్రప్రభుత్వ సలహా సంప్రదింపులు ఎప్పటికప్పుడు లేకుండా రాష్ట్రప్రభుత్వం ముందుకుపోజాలదు. అలాంటప్పుడు, మొందటి రెండు రాష్ట్రాలమధ్య సహకారంతో ప్రాజెక్టునిర్మాణం నిరాటంకంగా జరిపించే వుద్దేశ్యంతో ఏర్పాటు చేయబడిన కంట్రోలుబోర్డును రద్దు ఎందుకు చేయరాదో తెలియదు.

రాష్ట్రప్రభుత్వం బోర్డును రద్దుచేయాలి, లేదా దానిపై రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఇతోధిక

—కొరవ 6.వ పేజీలో

నిర్మల స్పెషల్ * * *

కాఫీపొడి - వక్కపొడి

❖ కాపీ గింజలు వేయించినవి

పచ్చివి అమ్మబడును

నిర్మల కాఫీవర్క్సు

ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

నోటీసు

* * *

నాకు నెల్లూరు రామమూర్తినగర్ కాపురస్తులు గుప్తుల వెంకటసుబ్బయ్య కుమారుడు సుబ్రహ్మణ్యం తన తాలూకు కంచేడు గ్రామంలోని నెం 29 రు పట్టా సర్వే నెం 311 రు యం 1—15 ట్లు భూమిని రూ. 3000/- లకు (మూడు వేల రూపాయలు)కు 17-6-59 తేది విక్రయించి రిజిష్టరు విక్రయ పత్రం వ్రాసి యిచ్చి నా స్వాధీనపరచి వున్నాడు. దీని పైని యీ ఆస్తి యందు నాకు పూర్తి హక్కు కలిగినది.

—అదూరు వెంకటసుబ్బయ్య.
మినగల్లు, 29-6-59.

విశాఖపట్నం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 715 of 58. E. P. 66 of 59.
గవర మహాలక్ష్మినాయుడు—వాది. D. H.
బొడ్డు అప్పన్న వగైరాలు—ప్రతివాద్లు. J. Ds.

వేలం ప్రకటన:- ఈ నెంబరు యేలం ఇష్టి యీను దాఖలా ప్రతివాద్లు తా॥ విశాఖపట్నం సబు డి. ఇలాకా పరవ గ్రామం తా॥ నెం 57 రు పట్టా దాఖలా సర్వే నెం 210 రులో మొత్తం విస్తీర్ణం యం 2-96 ట్లలో ప్రతివాదుల తా॥ రూ. 4/- లు శిస్తుచెల్లే 8 ప్రకటులుగాయున్న యం 0-45 ట్లు జిరాయితీ పల్లం భూమికి రూ. 500-00 లు సర్కారుపాట విధిస్తూ 2-9-59 తేదికి వేలమువాయిదా వేసినారు. సదరు తేదిన పగలు 11 గం॥ లగాయతు సా॥ 5 గం॥ వరకు పై కోర్టుఎదుట వేలం కాబడును.

—వి. సూర్యారావు - వాదిఅడ్వకేటు.

గురజాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 123 of 51. E. P. of 58.
Special Officer District Board Guntur ... —వాది.
షేకు పెదమస్తాన్ వగైరా —ప్రతివాద్లు.

యీ నెంబరులో యీ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్థి పై కోర్టువారివల్ల కోర్టుఎదుట 3-8-59 తేదిన వేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- గుంటూరుజిల్లా, సత్తెనపల్లి తాలూకా, కోపినూరు సబ్ రిజిష్టరులో చేరిన చింతపల్లి గ్రామములోని ప్రతివాది తాలూకు యేలము వేయు స్థిరాస్థి:-

(1) డి. నెం 132/2 రు యం 11-80 ట్లలో యం 4-50 ట్లు శేరిమెరక భూమికి హద్దులు:- [తూ] కంచాల రామస్వామి వగైరాభూమి [ద] మాదల కిష్టమ్మ వగైరాభూమి [ప] యీ నెంబరులోని షేకు అయ్యబ్ బి భూమి [ఉ] కంచాల సుబ్బయ్య వగైరాల భూమి. యీ హద్దులలోని యం 4-50 ట్లు శేరిమెరక భూమి (2) డి. నెం 83 రు యం 5-92 ట్లులో సేటు 1-వ ప్రతివాది తా॥ సర్వ హక్కులు గల యం 1-10 ట్లు శేరిమెరకభూమి.

—లింగా వెంకటసుబ్బారావు - వకీలు.

కడప డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 111 of 1959.
దుంపల గంగిరెడ్డి ... —వాది.
గుంటా సుబ్బిగాడు (తండ్రి) పెద్దనాగడు - హరిజన్ - అలవలపాడు - పులివెందుల తాలూకా - కడపజిల్లా —ప్రతివాది.

వాది ప్రతివాదిపైన ప్రోనోటు బాకతు మొత్తం రూ. 116-42 న. పై. లు ఖర్చులు, వడ్డీతోటి వసూలు చేసుకొను నిమిత్తం దావా తెచ్చియున్నాడు. ప్రతివాది హాజరు నిమిత్తం 20-7-59 తేదికి వాయిదా వేయబడివున్నది. ఆరోజు ప్రతివాది పై కోర్టులో హాజరుగావలసినది. తప్పినంతట Exparte గా దావా తీర్మానము కాబడును.

—జి. గంగిరెడ్డి - వాదిఅడ్వకేటు.

శ్రీ మద్రామాయణము

రచన..కొలకుల సావిత్రి...

(గత సంచిక తరువాయి)

అంత అగస్త్యుఁడు శ్రీరామునిఁ గాంచి "నాయనా! మున్ను నిర్మానుష్యమైన అరణ్యమునకు తపస్సు చేయుటకు నేను పోయియుంటిని. అందు యోజనమాత్రము పరిమితిగల సరోవరమొకటి యుండెను. ఆకొలను సమీపమున పుణ్యవంతమగు నాశ్రమము గలదు. నేనా సరస్సు చెంతకుఁ బోయి చూడఁగా నొక శవము కాన్పించెను. ఆ పీనుంగు మిక్కిలి బలసి శీర్ణము గాక యుండెను. నేను దానిం గూర్చి చింతించుచుండఁగా ముహూర్తమాత్రమున నొక విమానము కన్పట్టెను. దానినుండి యొక దివ్యపురుషుఁడు దిగి యా శవమును బూర్తిగా భక్షించి యాచమనముచేసి విమానము నెక్కుటకు సద్యమింపఁగా నేనాతనింజూచి 'దేవా! నీవెవరవు? నీవీ యాహారము దినుటకు హేతువేమి? నీవంటి దివ్యపురుషుఁడు హేయమగు నీ శవమును దినుటాశ్చర్యముగా నున్నది.' అని ప్రశ్నింపఁగా నా పురుషుఁడు చేతులు జోడించి యిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను 'మునిచంద్రా! పూర్వము నా తండ్రియగు సుదేవుఁడు విదర్భదేశమును బరిపాలించుచుండెను. అతని కిద్దరు భార్యలుండిరి; వారికి నిద్దరు కుమారులు గలరు. నేను పెద్దవాఁడను—నన్ను శ్వేతుఁడందురు. చిన్నవాని సురథుఁడందురు. నా తండ్రి మరణానంతరము పౌరులు నన్ను రాజుగాఁజేసిరి. నా అవసాన కాలమందు మానవ సంచారములేని యీ కాననమునకు వచ్చి తపస్సు చేయుటకు నిశ్చయించుకొని నా తమ్ముఁడగు సురథుని నభిషేకించి తరలివచ్చితిని. ఇచ్చట మూఁడువేల సంవత్సరములు తపమాచరించి బ్రహ్మలోకమున కేగితిని. కాని యాఁకలిదప్పులు నన్ను బాధింపఁదొడఁగినవి. నేను బ్రహ్మయొద్దకుఁబోయి నా బాధను గూర్చి చెప్పుకొనఁగా దేవదేవుఁడు నన్నుద్దేశించి 'నాయనా! నీ శరీరమందలి మాంసము మిక్కిలి రుచిగానుండును. నీవు దానిని ప్రతినిత్యము భక్షించుచుండుము. పవిత్రమగు తపముచే నీ దేహము పుష్టినొందినది. మృగాదులులేని యటవిలో నీవు తపము చేయుటచే నీకెవిధమైన తృప్తి చేకూరలేదు. విత్తనములేక చెట్టుపుట్టునా? నీయొద్దకు వచ్చిన యతికులమునకుఁగాని యతులకుఁగాని తపోమగ్నుఁడవగు నీవు భిక్ష పెట్టఁజాలకపోయితివి. అందుచే నాఁకలిదప్పులు నిన్నిట్లుపీడించుచున్నవి. నీవీనాఁటినుండి పూర్వము తపస్సుచేసిన యరణ్యమునకుఁబోయి నీ శరీర మాంసముచే తినుచుండుము. ఎప్పుడు అగస్త్యమహర్షి యచ్చటికేతెంచునో నాఁడు నీకష్టము పూర్తిగాఁ దీఱిపోవును.' అని వ్రాక్రుచ్చెను. అప్పటినుండి నా శరీరమాంసమునే భక్షించుచున్నాను. ఇప్పటికిఁ గొన్ని వేల సంవత్సరములైనవి; నాకు తృప్తిగాని యీ శరీరమునకు క్షయముగాని కాన్పింపలేదు. బ్రాహ్మణోత్తమా! నన్ను రక్షింపుము. నీవుదక్క నన్నుఁ గాపాడగల్గిన మహాత్ముఁడులేఁడు. నన్నుఁ దరింపఁజేయుటకుఁగా నీయమూల్యాభరణమును పుచ్చుకొనుము. ఈ యాభరణము నిత్యము బంగారును, ద్రవ్యమును, భక్ష్యభోజ్యములను, వలసినవనెల్లను బ్రసాదించును' అని శ్వేతుఁడు వచించి యీ యాభరణము నిచ్చెను. దానిని నేను గ్రహించిన తోడనే యా రాజర్షి పూర్వదేహము నశించిపోయెను. శ్వేతుఁడు మహాసంతుష్టుఁడై ఇంద్రలోకమునకు వెడలిపోయెను. అదే యీ యద్భుతమైన యాభరణము. శ్రీరామా! దీనింగొన్న నీకు శుభమగుఁగాక!"

దండుని కథ

శ్రీరాముఁ డాశ్చర్యమంది "మునీంద్రా! శ్వేతుఁడు తపస్సుచేసిన యరణ్యము జంతుశకుంత సంతాన శూన్యమగుటకు హేతువేమి? అట్టి నిర్మానుష్యమైన వనమున దపస్సు చేయుటకై శ్వేతుఁడు ప్రవేశింపవలసిన కారణమేమి?" అని కుతూహలుఁడై యడిగెను. అందులకు నగస్త్యుఁడు "రామా! పూర్వము కృతయుగమున దండధరుఁడగు మనుచక్రవర్తి రాజుగాఁ బరిపాలించెను. అతని కిక్ష్వాకుఁడు పుత్త్రుఁడు. ఆ కుమారునకు దండధరుఁడు పట్టాభిషేకము గావించి "పుత్త్రా! ప్రజలను

శ్వేతాదుల పూర్వచరిత్ర

దండముచే రక్షింపుము; కారణములేక దండము నుపయోగింపరాదు; నపరాధము చేసినవారి యెడనే ప్రయోగింపుము; నీవు దండము విషయమై ధర్మము ననుసరించి ప్రవర్తించినచో స్వర్గమొందెదవు" అని బోధించి సమాధి నవలంబించి స్వర్గలోకమున కేగెను. అంత నిక్ష్వాకు మహారాజు నూఱుగురు కొడుకులను బడసెను. అందులోఁ గడపటి పుత్త్రుఁడు దండుఁడనువాఁడు పరమమూఢుఁడు. అతనికి దండ్రి వింధ్య శైవలముల నడుమ రాజ్యమీయఁగా నతఁడు రమణీయమగు పురమును నిర్మించుకొని దానికి మధుమంతమని నామమిడి శుక్రాచార్యుని పురోహితునిగా నెన్నుకొని దేవేంద్రభోగముల ననుభవించుచుండెను.

ఇట్లుండఁగా దండుఁడొక వసంత ఋతువులో రమ్యమగు భార్గవుని యాశ్రమమున కేగెను. అచ్చట సుందరాంగియగు భార్గవుని కన్యకజూచి దండుఁడు "కాంతామణీ! నిన్నుఁజూచి నామనసారఁ బ్రేమించితిని. నీవెవ్వరి కుమార్తెవు?" అని గద్దించి యడిగెను. అందులకాకన్య నివ్వెఱపోయి "రాజా! నా జనకుఁడు శుక్రాచార్యులవారు; నా పేరు అరజ యగును; నేను కన్యను; స్వతంత్రను గాను. నీవు కామపీడితుఁడవై నన్ను బలాత్కరించిన నీకు ముప్పువాటిల్లును. నా తండ్రి నీగురువు. నీవాతని కడకేగి యాచించినచో నన్ను నీకిచ్చి పెండ్లిచేయును" అని విన్నవించెను గాని ఫలములేకపోయెను. అరజ చెప్పిన హితబోధవినక దండుఁడు ఆకన్యను చెఱచి తనపట్టణమునకు హుటాహుటి వెడలిపోయెను. అరజ దిగులుగా నేడ్చుచుఁ దనతండ్రి రాకకెదురుచూచుచుండెను.

ఇంతలో దేవర్షియగు శుక్రాచార్యుఁడు తన పుత్త్రికకు జరిగిన మహాఘోరము విని యాశ్రమమునకు మరలివచ్చెను. కాంతిహీనురాలై విలపించుచున్న తన కుమార్తెనరజను జూచి యుదగ్రక్రోధుఁడై "శిష్యులారా! అత్మనిగ్రహములేని మహాపాపి దండుని దుష్కీర్తి సర్వము మీరు గాంచినారుగదా? వాఁడిట్టి యకార్యమునకు నొడిగట్టినందున ఆ దుర్మార్గుని దేశమంతటను నూఱుయోజనములవఱకు పాంసువర్షముచే నశించుఁగాక!" అని శపించి అరజను గాంచి "ఓసీ! తెలివితక్కువదానా! నీవు ఇచ్చటనే 'సరస్సు'గా వెలసి కష్టము ననుభవించుచు కాలము వెదురుచూచుచుండుము" అని శాసించి తన శిష్యవర్గముతో వేరొకచోటికిఁ బోయి యాశ్రమమును కల్పించుకొని యుండెను. దండుని రాజ్యమంతయు ధూళివర్షముచే భస్మీభూతమైపోయెను. రామా! ఈ యరణ్యమునకు దండకారణ్యమని పేరువచ్చినది. ఇప్పుడచ్చట తపస్వి జనము నివసించుచుండును. అటుపైఁగా జనస్థానమున్నది" అని వివరించెను. అనంతరము శ్రీరాముఁడగస్త్యునితో సంధ్యావందనమాచరించి యాశ్రమమునఁ బ్రవేశించెను. అగస్త్యుఁడిచ్చిన కందమూలాదికములను భోజనమారగించి యా రాత్రి అచ్చటనే గడిపి మఱునాఁడు మునిచంద్రునిఁగాంచి యయోధ్యకుఁ బోవుటకు సెలవిమ్మని వేడుకొనెను. అందులకు అగస్త్యమహర్షి సంతసించి "రఘునందనా! నీవు సర్వభూత ప్రియుఁడవు; సర్వభూతములఁ బవిత్రముచేయ వలంతివి. నిన్ను దర్శించినవారు ముహూర్తమాత్రమున పూజ్యులై మోక్షమొందఁగలరు. ఎవరు నిన్ను క్రూరదృష్టిఁజూతురో వారు నరకలోకమునకుఁ బోవుట నిశ్చయము. నిన్నుఁగూర్చి తలంచువారు పొగడువారు ఇష్టసిద్ధులను బొందెదరు. సర్వదేహములలోను నీవు పావనుఁడవు; నీవు అయోధ్యకుఁబోయి ధర్మముగా రాజ్యమేలుము" అని బోధించెను. పుణ్యవంతుఁడగు శ్రీరాముఁడు అగస్త్యునకుఁ బ్రదక్షిణమాచరించి అచ్చటిమునుల కెల్లరకు వందనమాచరించి యయోధ్యానగరమునకుఁ బోయెను.

వెంటనే శ్రీరాముని యానతిమేరకు ద్వారపాలుఁడు లక్ష్మణుని భరతుని తోడ్కొని వచ్చెను. వారినిఁ గౌగలించుకొని శ్రీరాముఁడు "సోదరులారా! నేను బ్రాహ్మణ కార్యము పూర్తిచేసుకొని తరలివచ్చితిని. ధర్మసేతువు అవ్యయము; అక్షయ్యము. ధర్మగౌరవమును ప్రతిష్ఠాపనము చేయుటకై నేను రాజసూయము చేయఁదలపెట్టితిని. దానినొనర్చిన శాశ్వతమగు ధర్మమాపాదించును. మిత్రుఁడను రాజు ధర్మాత్ముఁడగు చంద్రుఁడు పూర్వమీ రాజసూయముఁ గావించి శాశ్వతయశఃకాయవిరాజితుఁడైరి. మీ అభిప్రాయమేమి?" అని యడుగఁగా భరతుఁడు అన్నకు నమస్కరించి "అన్నా! నీయందు ధర్మము మూర్తీభవించియున్నది. ప్రజలు దేవతలు నిన్నొక దైవముగా భావించి కొలుచుచున్నారు. నీయందుఁ గీర్తిగలదు; సర్వమహిమలు నీలోఁ బ్రతిష్ఠితమైయున్నవి. ఎల్లరు నిన్ను మహాత్ముఁడఁగా నెంచుచున్నారు. నీవ తండ్రివని పరిగణించుచున్నారు. అట్టిచో ఈ భూమియందు నవతరించిన మహావీర్యవంతులు నీచేఁ జచ్చిన దానఁగల్గు కీర్తిప్రతిష్ఠలు శూన్యములుగదా? రాజా! రాజసూయము వలదు అని విన్నవించెను. అందులకు శ్రీరాముఁడు ఆనందానందకందళితహృదయారవిందుఁడై "తమ్ముఁడా! నీవు చెప్పిన మాట ధర్మబద్ధమైయున్నది. కాలనివాక్యము బ్రహ్మవాక్యము. నీవలన నే నందరకు క్షేమకరము. నీపలుకు లాలకించి రాజసూయమును విరమించుకొంటిని" అని మృదుమధురముగాఁ బల్కెను.

—— (సశేషము)

రైతాంగవ్యవస్థా రక్షణకు స్వతంత్రపార్టీ స్థాపన

రైతులతో పనిలేని కాంగ్రెస్‌తో తనకుపనిలేదని ఆచార్యరంగా

నాగపూర్ కాంగ్రెసు తీర్మానాలు అమలుజరిగితే గ్రామీణ రైతాంగ వ్యవస్థ చిన్నా భిన్నమౌతుందనీ,రైతులభూమిమీదహక్కులు పోగొట్టుకొని, ప్రభుత్వ కమతాలలో పనిజేసే బానిసలవుతారని, ఈ ప్రమాదంనుండి రైతులను రక్షించుటకు, వారి స్వేచ్ఛను హక్కులను కాపాడేందుకు 'స్వతంత్రపార్టీ' ఏర్పడిందని, నెల్లూరుజిల్లా ఉదయగిరి తాలూకాలోని నర్రవాడ హైస్కూలు భవనమునకు ప్రారంభోత్సవం జేస్తూ స్వతంత్రపార్టీ నాయకులు శ్రీ అచార్య రంగాగారు అన్నారు

నర్రవాడలో స్థానికాభివృద్ధి పథకం క్రింద క్రొత్తగా నిర్మించబడిన హైస్కూలు భవనమునకు గత 25 తేది శ్రీ రంగాగారు ప్రారంభోత్సవంచేశారు. దాదాపు 15 వేల మంది ప్రజలు సభకు హాజరయ్యారు. నెల్లూరు జిల్లా కిసాన్ సమ్మేళనం అధ్యక్షులు శ్రీ పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డి సభకు అధ్యక్షత వహించారు. కందుకూరు శాసనసభ్యులు శ్రీ గుని కొండయ్యగారు సభలో ఉపన్యసిస్తూ ఆంధ్రదేశంలో ప్రజాస్వామ్య శక్తుల విజయానికి శ్రీ రంగాగారు చేసినకృషిని వివరించారు. సభకుపూర్వం జోడెద్దుల బండ్లు కూర్చిన రమ్యమైన రథంలో శ్రీ రంగాగారిని ఊరేగింపు చేశారు.

రంగాగారి ఉపన్యాసము

ఆచార్య రంగాగారు తన ముప్పది పంవత్సరాల రాజకీయ జీవితాన్ని సమీక్షించి, రైతుల శ్రేయస్సుకొరకు తాను జరిపినకృషిని వివరించిన పిదప, దేశ రాజకీయ ఆర్థిక స్థితిగతులను సమీక్షించారు. మనకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమొచ్చి పండ్రెండేండ్లయి, రెండు పంచవర్ష ప్రణాళికలు రూపొందించి వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేసినప్పటికీ, సాధించిందేమీ లేదన్నారు. రైతుల పై పన్నుల భారం ఎక్కువైందన్నారు.

కృషికార్ లోక్ పార్టీ స్థాపన, 1955లో కాంగ్రెసు ఐక్యసంఘటన ఏర్పాటు గురించి ముచ్చటించిన పిమ్మట, కాంగ్రెసు చేరు

కమ్యూనిస్టులతో చేతులు కలుపుతున్నదనీ, 1955 ఎన్నికల ప్రణాళికలో సహకార సేద్యం ప్రస్తావన లేనందువల్ల దానిని వాయిదా వేయుమని కోరితే తమను కాంగ్రెసు నుండి వైదొలగమన్నారని చెబుతూ, రైతుల కోసం తాము దేనికైనా సిద్ధమేనన్నారు శ్రీ రంగాగారు. సమష్టి వ్యవసాయాన్ని శ్రీ నెహ్రూగారు రష్యా చైనాలనుండి దిగుమతిచేస్తున్నారని, రైతుల విషయం నెహ్రూగారికి సమగ్రంగా తెలియదు గాబట్టి 27 కోట్లమంది రైతులు వారిమాటమీద పోవాలనడం భావ్యంకాదన్నారు. సహకార వ్యవసాయానికి కాంగ్రెసులో అనేకులు సుముఖులుగా లేరనీ, ఈ పద్ధతి నచ్చలేదని శ్రీ రంగాగారు ఉద్ఘాటించారు. రైతులతో పనిలేని కాంగ్రెసుతో తనకు పనిలేదనుకొని కాంగ్రెసును వదలిపెట్టి, రైతాంగ వ్యవస్థా రక్షణకు క్రొత్తపార్టీనిస్థాపించామనిచెప్పారు. రైతులహక్కుల రక్షణ, స్వతంత్రవృత్తుల అభివృద్ధి, స్వేచ్ఛాజీవితము, స్వరాజ్యాన్ని సుస్థిరంచేయడం, క్రొత్తపార్టీ ఆశయాలుగా శ్రీ రంగాగారు వివరించారు. తమ స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలకోసం రైతులను ముందుకు రమ్మనికోరారు. రైతులశక్తికి ఏ శక్తి ఎదురు రాదని నిరూపించమనీ, భూమాతను రక్షించుకొనేందుకు అవసరమైతే రైతులు కూడ జైళ్ళకు వెళ్ళవలసి వుంటుందని రైతులను ఉద్బోధిస్తూ రంగాగారు తమ ఉపన్యాసమును ముగించారు.

—కొరవ 10 వ పేజీలో

విదేశ వార్తలు

పశ్చిమరాజ్యాలలో విభేదాలు?

జెనీవాసభ వాయిదా, బెర్లిన్ సమస్యకు సంబంధించి పశ్చిమరాజ్యాలలో గల విభేదాలను సవరించుకొనుటకు చక్కని అవకాశం కలిగించింది. బ్రిటిషు—అమెరికా ప్రభుత్వాల దృక్పథాలలోవున్న వ్యత్యాసం యింకా సమసిపోలేదు. వారి ఆశయం ఒకటే కావచ్చు కాని, రష్యావుద్దేశ్యాలను గురించి అంచనా వేయడంలోను, వాటిని ఎదుర్కొనే విషయములో లండన్—వాషింగ్టన్ ప్రభుత్వాల మధ్య వేర్వేరు అభిప్రాయాలున్నవి. అందువల్ల మరలా జూలై 13 తేదిన జెనీవాలో సమాలోచనలకు వెళ్ళేలోగా, పశ్చిమ రాజ్యాలలోగల విభేదాలను సమయింప చేసుకోవడం తప్పనిసరం.

అణ్వాయుధాల సమస్య

అణ్వాయుధాల ఉత్పత్తిని, పాటవ పరీక్షలను బ్రిటన్ ఆపివేయాలనీ; అటం, హైడ్రోజన్ బాంబుల పోటీని అమెరికా రష్యారాజ్యాలకు వదలివేసి, యితర ప్రపంచ రాజ్యాలతో కలసి బ్రిటన్ ఒక "అణ్వేతర క్లబ్"ను ఏర్పరచాలని లేబర్ పార్టీ చేసిన వివాదాస్పదమైన సూచన బ్రిటిష్ రాజకీయాలలో ఒక తుపానును లేవదీసింది. ఈ ప్రతిపాదనను కన్సర్వేటివ్ పార్టీవర్గాలు, పత్రికలు వ్యతిరేకిస్తున్నది. కాని లిబరల్ దృక్పథంగల బ్రిటిష్ రాజకీయవర్గాలు, యిది ప్రయత్నించి చూడతగిన పథకమని అభిప్రాయ పడుతున్నారు. ఈ పథకాన్ని రాజకీయ లక్ష్యంతో లేబర్ పార్టీ చేసిందనే అభియోగంకూడ లేకపోలేదు. రష్యా అమెరికా రాజ్యాలను త్రోసిపేసి, యితర ప్రపంచ రాజ్యాలు అణ్వేతరక్లబ్ స్థాపనకు యిప్పట్లో కలిసిరావడం దుస్సాధ్యం. అణ్వాయుధాల సమస్యకు సంబంధించి అమెరికా విధానంలో

—కొరవ 12 వ పేజీలో

వార్తలు-వ్యాఖ్యలు

పాకిస్తాన్ కాల్పులు

మన తూర్పు పరిహద్దులను పాకిస్తాన్ అతిక్రమించుతుండడం పరిపాటి. కాని యీ సారి కాశ్మీరు యుద్ధ విరమణ శ్రేణిని పాకిస్తాన్ అతిక్రమించింది. యుద్ధవిరమణశ్రేణికి సమీపంలో మన సరిహద్దుల్లో యిండియా సైనికులు బావిలోనీరు చేదుతుండగా పాకిస్తాన్ సైనికులు కాల్పులు సాగించి, మన సైనికులను తీవ్రగాయాలపాలు చేశారు. కాశ్మీరులోవున్న ఐక్యరాజ్య పరిశీలక బృందానికి నిరసనకూడ తెలియజేయబడింది. మన సరిహద్దులను పాకిస్తాన్ అతిక్రమించడం, కాల్పులు సాగించడం యీనాడు క్రొత్త విషయంకాదు. ఈ సంఘటన జరగకముందు కొన్ని వారాలనుండి యుద్ధవిరమణశ్రేణిని పాకిస్తాన్ సైనికులు అతిక్రమిస్తున్నట్లు వార్తలు అప్పుడప్పుడు వస్తూండినవి. మిత్రరాజ్య పరిశీలకబృందం పాకిస్తాన్‌ను అదుపులో పెట్టగలదని ఆశించబడింది. కాని అలాంటిదేమీ జరగలేదు.

ఇండియా ఓర్పువహించేకొలది పాకిస్తాన్ తలబిరుసుతనం ప్రదర్శిస్తున్నది. యుద్ధవిరమణ ఒప్పందాలు తొమ్మిది కుదుర్చుకున్న తర్వాత కూడ, గత ఏప్రిల్ నుండి ఎనిమిదిసార్లు అస్సాంసరిహద్దును పాకిస్తాన్ అతిక్రమించింది. పాకిస్తాన్ సైనికులు ఇండియా భూభాగంలో ప్రవేశించి, గ్రామీణులను హింసలపాలు చేస్తున్నారు. చిన్నచిన్న సరిహద్దు అతిక్రమణల సంఘటనలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యమివ్వకూడదని యిప్పటివరకు ఇండియా ప్రభుత్వం భావిస్తూ వస్తున్నది. కాని ఇలాంటి సంఘటనలు పలుమారు, ఒక ప్లానుప్రకారం జరుగుతున్నప్పుడు, మనంకూడ వీటిని గురించి తీవ్రంగా ఆలోచించవలసి వుంటుంది.

టిబెట్టుపై చర్చ

ఇటీవల శ్రీ జైప్రకాశ్ నారాయణ్ దలైలామాను కలసికొని సంప్రదించి, టిబెట్‌లో చైనాసాగించిన దురాగతాలను విచారించుటకు ఒక అంతర్జాతీయ సంఘాన్ని నియమించాలని గతవారం శ్రీ దలైలామా చేసిన కోరికను బలపరచారు. ఈ వారం ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూగారు; ఢిల్లీలోని బర్మా, ఇండోనేసియా, పాకిస్తాన్, సిలోన్, వియత్నాం, కంబోడియా, ఇరాన్, ఇరాక్, జపాన్, బ్రిటన్ రాయబారులను కలసికొని, టిబెట్ సమస్యపై గట్టి ప్రజాభిప్రాయాన్ని సేకరించుటకు, వారి సాయంతో ఆసియా—ఆఫ్రికారాజ్యాల కమిటీని ఏర్పరచాలని జైప్రకాశ్ చేస్తున్నకృషి గమనించదగివుంది. టిబెట్‌పై ఏదోఒక చర్య జరపాలని శ్రీ జైప్రకాశ్, దలైలామాల ప్రయత్నంగా వుంది. టిబెట్ సమస్యను ఐక్యరాజ్య సమితికి తీసుకువెళ్ళాలనేదే ఆ ప్రయత్నం.

టిబెట్ సమస్యను ఐక్యరాజ్య సమితికి తీసుకువెళ్లినందువల్ల ప్రయోజనం చేకూరుతుందా అనేది ఆలోచించవలసిన విషయం. గత పన్నెండు సంవత్సరాలుగా మిత్రరాజ్య సమితి పనిచేసిన తీరుచూచిన తర్వాత, ప్రస్తుతం టిబెట్ సమస్యగూడా, మిత్రరాజ్య సమితికి గొంపోయినందువల్ల, సామరస్యంగా పరిష్కారమౌతుందని చెప్పలేము. కొరియాపై కమ్యూనిస్టు చైనాచేసిన దురాక్రమణను గాని, సోవియట్ రష్యాచే హంగరీ స్వేచ్ఛాపహరణను గాని, మిత్రరాజ్యసమితి ఏమాత్రం పరిష్కరించగలిగిందీ మనకు తెలిసినప్పుడు, టిబెట్ సమస్యను పరిష్కరించ లేదనేదికూడ సువిదితం. మిత్రరాజ్య సమితిలో కమ్యూనిస్టు చైనా

—కొరవ 10 వ పేజీలో

సూపర్ ఫాస్ఫేటు

కేరళ ప్రభుత్వ ఫ్యాక్టరీలో తయారైన సరిక్రొత్త సరుకు
కొడవలూరులో మా ఫ్యాక్టరీవద్ద వచ్చివున్నది - కోవూరు
తాలూకా రైతులు త్వరపడవలెను

అన్ని పైర్లకు మిశ్రమ ఎరువులు (మిక్చర్సు)

ఎముకల పిండి — ఎముకల జవ
సరఫరా చేయగలము

ఆంధ్ర బోన్ మిల్లు కంపెనీ,
స్టోన్‌హౌస్‌పేట (కేదాలవారిసందు) నెల్లూరు
ఫోన్ : 67.

● పార్టీ నాయకుడైన నెహ్రూ మధ్యవర్తిగా పోరాదు!
● క్రమంగా స్వతంత్రపార్టీ కాంగ్రెస్‌పార్టీ స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తే ఆశ్చర్యంలేదు!
● నెహ్రూ చుట్టూరావుండే సమయానుకూల వాదుల వైఖరి పరిస్థితినింతవరకు తెచ్చింది!

కురుక్షేత్రంలో ధర్మరాజంతటివాడు ''అశ్వత్థామాహతః (కుంజరః)'' అన్నాడు. కేరళ క్షేత్రంలో నెహ్రూ అదే పనిచేస్తాడా? ఈపంక్తులు అచ్చులో పడేసరికి ఎంతో గ్రంథం నడిచివుంటుంది.

ఏమైనా, నన్నడుగుతే, నెహ్రూ తన మీద భారాన్ని వేసుకుని కేరళానికి వెళ్ళడం అతి ప్రమాదకరం. ఆతడొక పార్టీకి నాయకుడు. తనపార్టీ అక్కడ ఒక ఫిర్యాది. తన పార్టీని దిగజారిస్తే తనపార్టీ నాయకత్వం తగ్గదు. ఎదటిపార్టీకి ఎందిస్తే, తన వారికి పరువుపోతుంది.

నెహ్రూను పిలవడంలో నంబూద్రిపాదుకు నష్టంలేదు. ఫిర్యాదుచేసిన కక్షిపు నాయకుణ్ణి పిలిచి తీర్పు చెప్పమంటే, ఎట్లా చేశాడో చూశారా అని తాను లోకానికి ప్రకటించవచ్చు.

దేశాన్ని పాలించేది కాంగ్రెస్ పార్టీ. కేరళలో కలహించేది కాంగ్రెస్‌పార్టీ, అటువంటప్పుడు అట్టి పార్టీనాయకుడు మధ్యవర్తిగా పోరాదు.

పార్టీలకు చెందని, ఉభయులకు గౌరవనీయులై విశ్వాసపాత్రులైన కొందరు మధ్యవర్తులను ఏరి వారిచేత కేరళ పరిస్థితిని పరిశీలింపచేస్తే బాగుండేది.

అంతేగాని, ఫిర్యాది—వకీలు—పుర తుకత్ పలహాదారుడు—మధ్యవర్తి — యిన్ని తరహాలుగా ఒక పార్టీ నాయకుడు సంచరించడం ఉత్తరోత్తర అపాయకరం.

◆ ◆ ◆

స్వతంత్రపార్టీ కన్సర్వేటివ్ పార్టీగా ఎందుకు రూపొందినది? అనే ప్రశ్న కొందరిని యింకా బాధిస్తున్నది. కాంగ్రెస్ కాక మరే సోషలిస్టు వామపక్షం కావడం పార్టీలు కేవలం బలహీనమై నిరుపయోగమైపోగా, కన్సర్వేటివ్ పార్టీయే ఎదిరించడానికి గాను ఉద్భవించింది.

అంతేగాక ఒక్క మహాపురుషుని ఛత్రఛాయలో స్వర్గం వచ్చునదే వ్యవహారం నడుస్తుందని గ్రహించిన వారుకూడా నిస్సహాయ స్థితిని పొందినప్పుడు, మళ్లీ మారుమాటపల్కగల ధైర్యాన్ని కలిగించే అవసరం ఒకటి కలిగింది.

ఈ రెంటిలోనుంచి స్వతంత్ర పార్టీ పుట్టింది. క్రమేపీ స్వతంత్రపార్టీ కాంగ్రెస్ పార్టీ స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తే ఆశ్చర్యపడనవసరంలేదు. ఈ పార్టీకి జాతీయ, అంతర్జాతీయ సహాయ సానుభూతుల కోసంగా లభ్యమయ్యే అవకాశాలున్నవి. సమయానికి వచ్చింది స్వతంత్రపార్టీ.

ఆఖరుమాట మాత్రం పార్టీలు కలిసి ప్లానింగ్ చేయడంలోనే దేశక్షేమం. చివరకక్కడికే పోతున్నా మేమో! మధ్యమజలీ స్వతంత్రపార్టీ, ఆంధ్రలో పి. వి. జి. రాజు – లచ్చన్న – చెన్నారెడ్డి పార్టీ ఇత్యాదులు.

◆ ◆ ◆

రాష్ట్రపతి ఆశీర్వాదంకూడా స్వతంత్ర పార్టీకి లభించిందా ఏం కర్మం? చూదారా, ఏ పుట్టలో ఏ పాముందో ఎవడెరుగును?

నెహ్రూచుట్టూ రావుండే సమయానుకూల వాదుల ఐపన్నులవైఖరి పరిస్థితి నింతవరకు తెచ్చింది.

ఒక్కసంగతి ఎంత పసివానికైనా తెలుస్తుంది. ప్రభుత్వం చేయగలపని చేయ—ప్రజలు చేయగల్గింది చేయ. ప్రభుత్వకార్యం పబ్లిక్ సెక్టర్‌లో కృషి. దానికి ప్రజల సహకారం కావలెను. ప్రజలు ఉత్సాహంగా చేసేది సహకారోద్యమం. దీనికి ప్రభుత్వసాయం వుంటేమంచిది.

అట్లాగాక, అన్ని సెక్టర్లు మాకే, దేశం మాదే, సహకార సంఘాలను లెక్క పెట్టినట్లు ఇన్నిన్ని ఇన్ని జిల్లాలలో, ఇన్ని రాష్ట్రాలలో పుట్టిస్తాం అని ప్రభుత్వం ప్రకటించడం హాస్యాస్పదమైపోయింది. కిద్వాయి బ్రతికుంటే ''ఏమిటీ వెర్రితనం'' అని సాహసించి అడగలిగేవాడు. ఇందిరమ్మకు ధైర్యంవున్నదిగాని తండ్రిచాటుబిడ్డ గనక అంతదూరం ఆలోచన ఆమెకుపోదు. పంత్, మొరార్జీ చెప్పగలరుగాని ఒకరొకరికి పడిరాదు. అందువల్ల, నెహ్రూ అనుయాయులలో నాదే పైచేయి, నాదే పైచేయి అన్నట్లు ఈ వృద్ధబిడ్డలు పోటాపోటీలో వుండి, నెహ్రూకు నిజంచెప్పరు. పంత్ నిజం చెబితే, భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రపు గడబిడలు కానే కాపోవును.

నియంతలవద్ద నిజం చెప్పేమనగలగడం బహుకఠినం. అందువల్ల నీతి నాశ్రయించి అందరు బ్రతుకుతారు; వర్ధిల్లుతారు.

నీటికి ఎదురీదే ధైర్యంగల, మొండితనము మనుష్యులు రాజాజీ వంటివారు తప్ప మరెవరు నెహ్రూ రాజ్యంలో అవును – కాదు అని సమస్యలను చర్చించగలరు.

ఐతే ఒక్క శుభలక్షణం మనకు సదా ప్రసన్నమై వున్నది. మన 'నియంత' ప్రసాదగుణం అద్భుతమైనది. ఎదటివాడు ధైర్యం చేసినకొలదీ, వాణ్ణి సరిగా అర్థంచేసుకునే ప్రయత్నం నెహ్రూ చేస్తాడు. దేశంలో చిన్నా, పెద్దా అంతా కలిసి కృషిచేయవలెనని ఆయన కోర్కె. అనేక అభిప్రాయాలు వుండడం మంచిదనుకునే 'నియంత' నెహ్రూ. ఇది మన సౌభాగ్యం.

◆ ◆ ◆

కృశ్చేవ్ మళ్లీ గాండ్రించి మొదలుపెట్టినాడు. ఇదితప్పు. ఇతడే మంత్రం పారింది. నలుగురుకూడి వచ్చారు. ఇతడిమీద విశ్వాసం కుదిరింది. ఇంతలో ఇతడు కొన—మొదలు తన కనుకూలంగా చేసుకుంటే లాభం లేదు. ఇప్పుడు ఇతడు కేసి వెనక్కుపులకు ధరువపడే నాలెవరూ లేరు. ప్రకటనా చాలు

—కొరవ 9వ పేజీలో

పాకిస్థాన్‌లో కరంతుల్లా బర్తరఫ్

కరంతుల్లా అంటే 1941 ప్రాంతంలో నెల్లూరు కలెక్టరుగా వుండి, మతకలహాల దిద్దుబాటులో ఆజ్యంపోసి తగులబెట్టిన ఐ.సి.యస్. ఆఫీసరు. పాకిస్థాన్ ఏర్పడగానే, ఆదేశానికి వలసపోయిన వ్యక్తి. ఆ కరంతుల్లా నేడు అయూబ్‌ఖాన్ సైనిక ప్రభుత్వంలో, ప్రజాజీవిత పారిశుద్ధ్య కత్తెరక్రింద, ఇంతకు పంపబడిన 84 మంది అవినీతిపర అధికార్లలో ఒకడుగా వున్నాడు. ఇతను పాకిస్థాన్‌లో కరాచీ ఓడరేవు సంస్థ అధ్యక్షుడుగా పనిచేస్తున్నాడు.

ప్రజలను క్షోభపెట్టే కరంతుల్లా వంటి అధికార్లకు యిలా బర్తరఫ్ చాలపట్లు కటువుగా వుంటుంది.

నేటి పంజాబు

* శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య *

పొరపాటుకైనా ఏమాత్రం వంకరటింకర ఎరుగని చక్కని తారురస్తాలు, అవులకన్నా నాలుగింతలు హెచ్చు ఖరీదుచేసే గేదెలు, ఖరవాహనాలకు పట్టపగలుకూడ శంకించని పెద్దమనుష్యులు, యమ మహిషాలకు ఎంతమాత్రం తీసిపోని దున్నపోతు సవారీలు, భూమికి కాలకు ఎత్తుగా పొంగి ప్రవహించే క్రొత్తగా త్రవ్విన కాల్వానంగల్ పంటకాలువలు, మిడియొండలు, మేలిమి నుసులు, పర్షియా నీటిచక్రాలు, ఎత్తు తలపాగాలు, నిటారైన దశలు, బురదనుండి బంగారు పండించే కష్టజీవులైన గట్టిరైతులు, మర్యాదగా పలకరించినంతనే ఉప్పొంగిపోయ్యే సిక్కు ''సర్దారులు'', ఆధునిక ప్రపంచం యొక్క దృష్టిని ఆకట్టిన ఆనకట్టలు, ప్రాకారాలు, క్రొత్తనీటిపథకాలు, ముస్తరికీతక్కువ కాకుండ సాగించే సైకిలు ప్రయాణాలు, సమీపంలో వర్షమిచ్చే హిమాలయాలు, పాద్దస్తం జుట్టుపట్టుకొంటుండే సిక్కు గురుద్వారాల అంతఃపురాలు, పంజాబులోని ముఖ్యవిశేషాలు.

ప్రాజెక్టులు : రైతులు

పంజాబులో (పంచ (ఐదు+ఆప్=నది) ఐదు నదులు (జీలం, చీనాబ్, రావి, బియ్యాస్, సట్లెజ్) ప్రవహించుటవల్ల మొదట ఆపేరు వచ్చింది. పాకిస్థాన్ ఏర్పడ్డ అనంతరము మన తూర్పు పంజాబులో పారే నదులు కడపటి మూడుమాత్రమే. వ్యాసమహర్షి తపస్సు చేస్తుండిన జలంధర్ పట్టణానికి ప్రక్కనే పారుతున్నందువల్ల వ్యాస్ నది అని పూర్వులు పేరుపెట్టినా, సింహపురి నెల్లూరు అయినట్లు వ్యాస్, బ్యాస్, బియ్యాస్ అయింది. మన దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలలోకి పంజాబులో ఉన్నన్ని నీటి వనరులు మరెచ్చటలేవు. భూమిని అంటుకొని రేయింబవళ్లు చెమటోడ్చి పండించే కష్టజీవులు ఇతరప్రాంతాలలో అరుదు. వందలు కాదు, వేలమైళ్ళ పొడవుగల ఈ కాలువల నీటిని అతి జాగ్రత్తగా మలుపుకొంటూ పారుదల వసతి లేనిచోట రహాట్ (Persian Wheel) ద్వారా నీళ్లుతోడుకుంటూ, చెరకు, గోధుమ, వరి, కాయధాన్యాలు, రైతులు పండించుకుంటారు. ఏదో ఒక యుద్ధాన్ని చూడని, విదేశాలకుపోని, బాహ్యప్రపంచంలోని అభివృద్ధి మార్గాలను గమనించని ఆసాములు ఏ కుటుంబంలోనూ ఉండనందున

—కొరవ 9వ పేజీలో

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (రిజిష్టర్డు)

పిల్లల లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును

డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్

19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు-4. ఫోన్ నెం. 71354 రు.

బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవిల తూర్పువీధి - కుంభకోణము.

అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును

కొకర్ల కామాక్షయ్యగారి పక్షవాతనివారణి ఔషధం

మా ''భువనేశ్వరి'' గుళికలు (రిజిష్టర్డు) పక్షవాతం, మదర్రివాతం, చచ్చు, తిమ్మెర్లను త్వరలో గ్యారంటీగా కుదుర్చును. మా ఫోటో ట్రేడ్‌మార్కుగల కోసమనమాత్రమే వాడుము. వ్యాధి వివరములు తెలుపుడు — యింతకు మించినది ప్రపంచములో లేదు.

ఒక వారమునకు ఔషధము రూ. 7/- లు. ప్యాకింగ్‌పోస్టేజి వేరు.

'ఆయుర్వేద కేసరి' - 'వైద్యవిశారద' 'భిషక్' కొకర్ల వెంకటప్పయ్య

పక్షవాత స్పెషలిస్టు (రిజిష్టర్డు) ఆయుర్వేద ప్రాక్టీషనరు - 222, కొకర్లవారివీధి - నెల్లూరు.

భావతరంగాలు

**** మా రాజకీయ పరిశీలకుడు ****

స్వతంత్రపార్టీ ఇతరులలో కల్గించినట్లు నాగపూరు తీర్మానాలు గిట్టనివారిలో సంచలనం కల్గించలేదు!

స్వతంత్రపార్టీ ఎంతోమందిలో ఆశలు చిగురింపజేసినట్లుంది. రోజూ పెద్దపెద్దవారి నుండి వస్తున్న ప్రకటనలు చూస్తుంటే యీ యదార్థం గోచరమౌతుంది.

రాజగోపాలాచారిగారి నాయకత్వం యీ క్రొత్త పార్టీకి ప్రపంచకీర్తిని తెస్తున్నది. మేధాసంపన్నుడు, కార్యచతురుడైన రాజాజీ అధ్యక్ష్యంలో యీ పార్టీ కాంగ్రెస్ కు ప్రత్యామ్నాయపార్టీ కాగలదనే ఆశాభావాన్నికూడా కొందరు వ్యక్తంచేస్తున్నారు. క్రొత్తపార్టీ కల్గించిన సంచలనం యిప్పటివరకు మేధావులలో, పట్టణ ప్రజలలోనే కనపిస్తున్నది. పల్లెటూళ్ళలో, రైతాంగంలో దీనిపట్ల అభిప్రాయం ఎట్లావుండేది, ఏదైనా పరీక్షా సమయం వచ్చినపుడుకాని, తెలుసుకునే వీలుండక పోవచ్చు.

*

స్వతంత్రపార్టీ రైతుపార్టీగా వుంటుందన్నారు రాజాజీ. కమ్యూ ప్రభుత్వము, అధిక ధరల మధ్య నలిగిపోతున్న మధ్యతరగతి ప్రజలకు రక్షణగాకూడా వుంటుందన్నారు. అంటే స్వతంత్రపార్టీ అటు వుత్పత్తిదారు క్షేమాన్ని, యిటు వినియోగదారు సౌకర్యాన్నికూడా లక్ష్యించగలదన్నమాట.

కాని పెద్దరైతులలో, పెట్టుబడిదార్లలో యీ పార్టీకల్గించుకున్న విశ్వాసాన్ని; చిన్న రైతులలో, మధ్యతరగతి ప్రజలలో కల్గించుకోలేదు. సహకార, సమష్టి వ్యవసాయాల వంటి సమస్యలపట్ల యీ క్రొత్త పార్టీవిధానం యీ వర్గాలలోకూడా క్రమంగా అభిమానాన్ని పొందుతుందేమో చూడవలసివున్నది. గతవారం మేము చెప్పినట్లు అహమ్మదాబాదు సమావేశానంతరంగాని యీ పార్టీ భవిష్యత్తు రూపురేఖలు స్పష్టంగా కనపడేట్లు లేదు.

*

బలమైన నిర్మాణాత్మకమైన ప్రతిపక్షం యీ పరిస్థితుల్లో ఎంత అవసరమైందీ, సహకార వ్యవసాయంపట్ల ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూలో కనబడుతున్న మార్పే, తెల్పుతుంది. సహకార క్షేత్రాలలో ఒకపర్యాయం చేరినరైతు, యిక తనభూమిని అందులోనుండి తీసుకునే వీలుండదనీ; భూమి అంతా సహకార క్షేత్రాల క్రిందకువచ్చి తీరవలసిందేనని అమితగడుసుగా ప్రకటనలు చేస్తుండిన ప్రధానిలో కొంత మార్పు కనబడుతుంది. నాగపూరు తీర్మానాల నుండి నెహ్రూ వెనుకకు పోయారని మేమనము. కాని వాటి సాధకబాధకాల పట్ల, దేశంలోని వాతావరణం పట్ల ప్రధాని ఆలోచనలో పడినట్లు వారి యిటీవలి ప్రకటనలు తెల్పుతున్నవి. సహకార వ్యవసాయంలో నిర్బంధమేమీలేదని, రైతు స్వేచ్ఛానిర్ణయానికే దానిని వదలివేస్తామని శ్రీ నెహ్రూ పదే పదే ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ఇది క్రొత్త పార్టీ పుణ్యమంటే అత్యుక్తి కాబోదు. పాలకపార్టీ విధానాలలోని లోపాలను, ఆచరణలోని తొందరపాటును అరికట్టుటకు స్వతంత్రపార్టీ చక్కగవుపకరిస్తుందనుటకు యీ ఒక్క సాదృశ్యంచాలు. ప్రభుత్వాలను వేలెక్కించుటకే బలాన్ని పొందలేకపోయినా, యీ విధంగా ప్రజాసంక్షేమాన్ని సాధించుటలో యీ క్రొత్త పార్టీ వుపకరించడం సంతోషించతగిన విషయమేగదా!

*

విమర్శలను ఎదుర్కొనుటలో రాజాజీకి రాజాజీయే సాటి అనిపిస్తుంది. వారి ప్రతి విమర్శలు వాస్తవానికి దగ్గరలో వుండడమేగాను, వ్యంగ్యంగా, ఆవేశరహితంగా, ముఖాన కొట్టినట్లుగా వుంటవి.

స్వతంత్రపార్టీమీద ఎన్నో విమర్శలు వచ్చినవి, వస్తున్నవి. ఒక కాంగ్రెస్ నాయకుడు యీ క్రొత్త పార్టీకి భవిష్యత్తులేదన్నాడు. మరొక ప్రభుత్వాధికారి యిది ఫించనుదార్లపార్టీ అని త్రోసివేశాడు. ఇంకొకాయన యిది ప్రొఫెసరులపార్టీ పొమ్మన్నాడు. మరొకాయన రాజాజీ ముసలితనం వల్ల ఏ క్షణాని కాక్షణం మారిపోతుంటారన్నారు. వేరొకరు యిది ధనికులపార్టీ అని లెక్కగట్టారు.

ఈ విమర్శలన్నిటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని,

—కొరవ 8-వ పేజీలో

ఇటీవల నెల్లూరుతాలూకా చెన్నపల్లిపాళెంలో జిల్లాభారతసేవకసమాజ్ అధ్వర్యాన జరిగిన విద్యార్థి యువజన శిక్షణ శిబిరం. శిక్షణపొందిన విద్యార్థులు-శిబిర నిర్వాహకులను చిత్రంలో చూడవచ్చు.

★ పల్లెలు ★

సహకార వ్యవసాయంవల్ల రైతు వినాశం తప్పదు- జిల్లావ్యాప్తంగా జనసంఘ రైతుసభలు

సహకార వ్యవసాయానికి వ్యతిరేకంగా జనసంఘం నెల్లూరుజిల్లా వ్యాప్తంగా రైతు సభలు జరిపింది. కావలి, కందుకూరు, పొదిలి, కార్లూరు, వింజమూరు, చెన్నూరు వగైరా చోట్ల రైతుమహాసభలు జరిపి తీర్మానాలు గావించబడినవి.

కావలి

22 తేది వెంకటేశ్వర టాకీసులో, తాలూకాలో ప్రముఖరైతు శ్రీ పుచ్చలపల్లి హరిశ్చంద్రారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన రైతుమహాసభ జరిగింది. జనసంఘ నాయకులు శ్రీయుతులు కె. యస్. రామచంద్రమూర్తి, బి. హెచ్. వెంకటరత్నంగారలు వుపన్యసించారు.

సభాధ్యక్షులు శ్రీ హరిశ్చంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ప్రథమంలో తాలూకా పరిస్థితులనుగూర్చి వివరించారు. వెనుకబడిన ప్రాంతమైనా, తాలూకాను ప్రభుత్వం వెనుకబడిన ప్రాంతంక్రింద గుర్తించలేదని, వెంటనే నిర్మించవలసిన కావలి కాల్వను కూడా విస్మరించిందని, యీ కాలువ రైతుకు, ప్రభుత్వానికికూడా లాభదాయకమని ఇంజనీర్లు చెప్తున్నారని, డబ్బులేకపోతే కాము యిస్తామన్నా ప్రభుత్వం విముఖంగా వున్నదని, యిది శోచనీయమని శ్రీ హరిశ్చంద్రారెడ్డిగారు విమర్శించారు.

దేశంలోదాస్తే ప్రభుత్వం వ్యవసాయాన్ని హస్తగతం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నాలు ప్రారంభించిందని, దీనివల్ల రైతువినాశం తప్పదని, ప్రభుత్వం ఆరోగ్యకరమైన విమర్శలను పాటించడం ధర్మమని శ్రీ హరిశ్చంద్రారెడ్డి గారన్నారు. గత ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ సమష్టి సహకార వ్యవసాయ విధానం తమ కార్యక్రమంగా ప్రకటించి పోటీచేయలేదని, అప్పుడు రైతుకు మేలుచేస్తామన్నారని, గెల్చి అధికారానికి వచ్చిన తర్వాత రైతాంగానికి అన్యాయం చేస్తున్నారని హరిశ్చంద్రారెడ్డి గారు విమర్శించారు. కాంగ్రెస్ లోనే మూడు వంతులు సమష్టి సహకార వ్యవసాయానికి విముఖులున్నారని, కాని వారు వాక్స్వాతంత్ర్యమును కోల్పోయారని, యిక్కడికైనా వారు తమ విధానమును మార్చుకొని సహకార

—కొరవ 8వ పేజీలో

శ్రీ కస్తూరిదేవి గరల్సు మల్టిపర్పసు స్కూలు

~ నెల్లూరు ~

7-వ ఫారం ప్రారంభించబడింది

పై స్కూలు వేసవికాలపు సెలవులతర్వాత 17-6-59 తేదిన తెరువబడినది. ఈ సంవత్సరము (1959-60)లో ఏడవఫారము కూడ ఏర్పరుచబడినది. 1960 మార్చి నెలలో ఏడవఫారము పరీక్ష ప్యాసయినవారికి కాలేజీలలో నేరుగా మూడు సంవత్సరముల B A. డిగ్రీకోర్సులో చేరుటకు అర్హత కలుగును. అట్లుగాక M. B. B. S., B. E. కోర్సులకు పోదలచినవారు Pre-professional Course లో చేర్చుకొనబడుదురు. ప్రి యూనివర్శిటి క్లాసులో తిరుగా చదువవలసిన పనిలేదు. ఇట్టి బాలికా పాఠశాల యీ జిల్లాలో యిది ఒక్కటియే. కాబట్టి యీ సంవత్సరము 4-వ ఫారములో చేరు విద్యార్థినుల సంఖ్య యెక్కువగా నుండును.

4-వ ఫారములో చేరు బాలికలందరు 4 సంవత్సరముల కోర్సులో చేర్చుకొనబడుదురు. అట్టివారు పై కోర్సులో 4-వ ఫారము చదువుకొని 5-వ ఫారము ప్యాసగు లోపల అవసరమని తోచిన యెడల మామూలు S. S L. C. కోర్సుకు మార్చుకొనవచ్చును. అయితే యీ స్కూలునందు యికముందు S. S. L. C. కోర్సు ఉండదు. కాబట్టి 5-వ ఫారములో పై విధముగా S. S. L. C. కోర్సుకు మార్చుకొన దలచిన విద్యార్థినులు యితర బాలికా పాఠశాలలో చేరవలసియుండును.

**** హాస్టలు ****

ఈ విద్యాలయమునకు అనుబంధముగా పరిశుభ్రమైన వాతావరణమున్న విద్యుద్దీపములు అమర్చబడిన విశాలమైన గదులతోను, మంచినీటి వసతితోను కూడిన ఒక హాస్టలుకూడ కలదు. హాస్టలు నిబంధనలకు లోబడి యుండదలచిన విద్యార్థినులు డిపాజిటు - హాస్టలుఫీజుకట్టి యుండు చేరుటకు ఆహ్వానము. అన్ని ఆహారపదార్థముల ధరలు హెచ్చుగానుండుటచేత మా కమిటీవారిచే యీ క్రిందివిధముగా ఫీజు నిర్ణయించబడినది.

డిపాజిటు మొత్తము　　రూ. 50/- లు.

**** హాస్టలు ఫీజు ****

1-వ ఫారము మొదలు 3-వ ఫారము వరకు నెల 1-కి	రూ. 40/- లు.
4-వ ఫారము మొదలు 7-వ ఫారము వరకు నెల 1-కి	రూ. 45/- లు.
ఉపాధ్యాయినులకు - యితర విద్యార్థినులకు నెల 1-కి	రూ. 50/- లు.

యీ హాస్టలు నిబంధనలకు లోబడి యుండదలచిన కాలేజి విద్యార్థినులుకూడ మా కమిటీ అధ్యక్షులవారి అనుమతితో చేర్చుకొనబడుదురు. హాస్టలులో చేరదలచినవారు వెంటనే దరఖాస్తులను పంపవలసినదిగా కోరడమైనది.

నెల్లూరు,
25-6-59.

కార్యదర్శి,
శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయము కమిటి - నెల్లూరు.

విరాళాలు రూ. 25 లు

చేనిగుంట, శ్రీ వేలాటి దశరథరామరెడ్డి గారికి, సౌభాగ్యవతి పకిరమ్మకు గత 25 తేది నాయుడుపేటలో జరిగిన వివాహాన్ని పురస్కరించుకొని, వరుని సోదరులు మునిరామిరెడ్డి, ముద్దుకృష్ణారెడ్డి గారలు రూ. 15/- లు.

నెల్లూరు శ్రీ పెరంగాపురం రంగయ్య ఆచారి గారు — గిడ్డంగివీధిలో తన నూతన నిర్మిత "చంద్రశేఖరభవనం" లోనికి ప్రవేశించిన శుభసందర్భంలో రూ 10 లు -

జమీన్ రైతుకు అభిమాన పూర్వకంగా విరాళాలంపి సాయపడినందుకు కృతజ్ఞులము. —సం. జ. రై.

జమీన్ రైతు

శ్రీ వికారి, జ్యేష్ఠ బహుళ త్రయోదశి

3-7-1959 - శుక్రవారం

పంచదార కఱవు

చాల కాలానికి మరలా దేశంలో పంచదార కఱవు ఏర్పడింది.

విశేషంగా పంచదార ఉత్పత్తి చేసే కేంద్రాలు ఉత్తరప్రదేశ్, బీహారు రాష్ట్రాలలో గత సంవత్సరం సకాలంలో చెరకు చేతికి అందనందువల్లను, కలకండ చక్కెర ఉత్పత్తికి చెరకును మరలించడంవల్లను యీ క్లిష్ట పరిస్థితి ఏర్పడిందని అధికార వర్గాల అభిప్రాయం. ఈ సంవత్సరం 19 లక్షల 25 వేల టన్నులే పంచదార ఉత్పత్తి అయిందనీ, అదీ 1957-58 సంవత్సరం ఉత్పత్తికంటే 50 వేల టన్నులు తక్కువనీ, 1959-60 సం||రంలో మన అవసరాలకు తగినట్లుగా 22 లక్షల టన్నులు కావలసివుందని ప్రభుత్వ ప్రకటన తెలియజేస్తున్నది.

ఏటా కనీసం 21 లక్షల టన్నుల పంచదార మనకవసరమై వుంది. రోజురోజుకు పెరుగుతున్న జనాభానుబట్టి పంచదార ఉత్పత్తి కూడ ఏటా నూటికి 5 వంతులు పెరగవలసి వుంది. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికాంతానికి మన పంచదార ఉత్పత్తికూడ 22 లక్షల 50 వేల టన్నులవరకు పెరగగలదని అంచనా వేయబడింది.

దేశంలో క్రొత్త క్రొత్త పంచదార ఫ్యాక్టరీలు నెలకొల్పబడుతున్నవి. కాని 1956-57 సంవత్సరం నుండి పంచదార ఉత్పత్తి క్రమంగా తగ్గుతున్నది. పంచదార వినియోగం రోజురోజుకు పెరుగుతున్న సమయములో, యీ కఱవు ఏర్పడ్డం విచారకరం. మన అవసరాలకు చాలినంతగా మిగతా పంచదారను దిగుమతి అయినా చేసుకోవలసివుంటుంది లేదా మరలా రేషనింగు ప్రవేశపెట్టాల్సివుంటుంది. కాని రేషనింగుతో మరలా క్షోభపెట్టడం వాంఛనీయంకాదనే మా అభిప్రాయం.

పంచదార ఉత్పత్తి పెరుగుతున్న కొద్దీ చెరకు పంటకూడ అభివృద్ధి కావలసివుంది. కొంత చెరకు సరఫరా అయితే అంత పంచదార ఉత్పత్తి పెరగగలదు. అందుకు తగినట్లుగా రైతులనుగూడ ఎక్కువ పండించుటకు ప్రభుత్వం పూనుకోవలెను. గడచిన రెండేండ్లలో ఖండచక్కెర ఉత్పత్తి నాల్గింతలుగా పెరిగింది. దీనినిబట్టి చెరకు ఎక్కువగా ఖండచక్కెర ఉత్పత్తికి మరలింపబడి, వృధాఅయినదని స్పష్టమౌతున్నది. అందుకు ప్రభుత్వ పన్నుల విధానం గూడ కొంత కారణమని అంగీకరించక తప్పదు.

ప్రస్తుతం మనకున్న పంచదార ఫ్యాక్టరీలతోనే మన అవసరాలకు తగిన పంచదారను వుత్పత్తి చేసుకోగల అవకాశాలున్నవి. అందువల్ల ఫ్యాక్టరీ పంచదారను యెక్కువగా ఉత్పత్తి చేసే మార్గాలను కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆలోచించాలి.

నిత్యజీవితావసర వస్తువులలో అత్యంత ప్రాముఖ్యం వహిస్తున్న పంచదార కఱవువల్ల ప్రజలు బాధపడకుండా చూడవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాము.

పెండ్లిండ్ల పురాణం

చిత్రగుప్తుడు

"రచ్చకెక్కిన పెండ్లి"

ఈ పెండ్లినిగూర్చి గతవారం మా వ్రాత పాక్షికంగా వున్నదన్నాడు — పెండ్లికొడుకు పక్షంగా ఒక మిత్రుడు. తన వాదమంతా కూడా వినిపించాడు. ఆ మిత్రునికి అలాంటి అభిప్రాయం కలిగినందుకు విచారిస్తున్నాము.

ఈ వివాదంలో మాకు ఎవరిపట్లగూడా అభిమాన దురభిమానాలు లేవు; వుండవలసిన అవసరం లేదు. ఇది కేవలం వ్యక్తిగత విషయాలు. ఒక స్థానిక పత్రికలో ముందు ప్రముఖంగా ప్రకటనజరిగి, రచ్చకెక్కింది కాబట్టి మేమూ ప్రస్తావించవలసి వచ్చిందిగాని, లేకుంటే ఆ ప్రసక్తే వుండేదికాదు.

ఇద్దరి వాదనలవల్ల తేలిన సాధారణ విషయం - అబ్బాయి పినతండ్రి కోదండరామరెడ్డి రెండు కాళ్ళల వ్యవహారం. ఇక్కడ పిల్ల అమ్మాయిని చేసుకుంటామని మాట యిచ్చాడు; అక్కడ వారి సంబంధానికి సమ్మతించాడు. చివరి నిముషం వరకు యితని వూగిసలాట యీ విధంగానే వుండినది. ఇతనివల్లనే యీరభసంతా జరిగింది.

పై పాదం సంబంధం విషయం పెండ్లి కుమారునికి తెలియకుండా జరిగిందని, అత్తివరపు రామయ్యకు యిందులో ఏమాత్రం ప్రమేయం లేదని వారివాదం.

అత్తివరపు రామయ్యమీద ఆనం వెంకయ్య కోపపడినందుకు కష్టంలేదుగాని, అతనియింటిమీదకుపోయి గలభా చేయడం అతనికి బాధ కలిగించింది. ఆనంవారి మద్దతులేకుండా వారికింత ధైర్యం ఎక్కడిది అని వారి అపోహ.

ఈ విధంగా పరస్పర వాదనలు, అనుమానాలు, అపోహలు వున్నవి.

ఇప్పటికైనా పరస్పరంగా జరిగిన పోలీస్ రిపోర్టులు వుపసంహరింపబడడం బాగుంటుందేమో!

యేకొల్లు వివాహం

తిరుపతి మాజీ రెవిన్యూఆఫీసరు, నెల్లూరుపేట కాలువా యేకొల్లు వాస్తవ్యులు శ్రీ ముప్పాళ్ళ రంగారెడ్డిగారు తన సోదరుని కుమారుడు చిరంజీవి గోపాలకృష్ణారెడ్డికి - కండ్లూరు శ్రీ టి. జానకిరామరెడ్డిగారికుమార్తె సౌభాగ్యవతి కౌసల్యకు గత 19 తేదివుదయం వి. ఆర్. కాలేజి భవనంలో వివాహమహోత్సవం జయప్రదంగా జరిపారు. అతిథులు చాల ఎక్కువగ విచ్చేసి వధూవరుల నాశీర్వదించారు.

దుర్గాప్రసాద్ పెండ్లి

స్వర్గీయ చివుకుల మాలకొండయ్యపంతులు గారి మూడవకుమారుడు; కలకత్తా డండం విమానాశ్రయంలో అసిస్టెంటు ఏరోడ్రామ్ ఇన్స్పెక్టరుగా వున్న ఆయుష్మంతుడు దుర్గాప్రసాద్ బి. యస్‌సి., డి. యం. ఐ. టి. గారికి, సెంట్రల్ రైల్వే వున్నతోద్యోగంలో వున్న శ్రీ కాజా సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారి తనయ సౌభాగ్యవతి వాణిశ్రీ బి. ఏ. కు 25 తేది విజయవాడలో పెండ్లి విజయవంతముగా జరిగింది. 26 తేది నెల్లూరులో వరుని యింట గృహప్రవేశం చేర రిసెప్షను జరిగింది.

విజయాపిక్చర్స్ వివాహం

విజయవాడ విజయా పిక్చర్సు మేనేజింగు పార్టనర్ శ్రీ పూర్ణచంద్రరావుగారి పుత్రుడు చిరంజీవి తారక రామారావుగారికి, శ్రీ అడుసుమిల్లి సుబ్రహ్మణ్యంగారి పుత్రిక సౌభాగ్యవతి బుజ్జమ్మకు విజయవాడలోని దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారి సౌధంలో 24 తేది పెండ్లి అతివైభవంగా, బ్రహ్మాండంగా జరిగింది. సినిమానిర్మాతలు, దర్శకులు, నటులేగాకుండా, సంపన్న బంధుమిత్రవర్గము స్వయముగావచ్చి, సందేశాలు పంపి ఆశీస్సులు కురిపించారు.

ఆదినారాయణశర్మగారి మనుమరాలి పెండ్లి

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయ భవన నిర్మాణంలో అత్యంతంగా కృషిచేసిన పాత ఓవర్సియరు, గామా నాయుడుగారి మిత్రుడు, సౌమ్యుడు, చమత్కారి, శ్రీ వల్లాల ఆదినారాయణశర్మగారు తన మనుమరాలు వెంకటశేషకల్పవల్లిని, కావలివాస్తవ్యులు స్వయంపాకుల రామచంద్రమూర్తి గారికిచ్చి నెల్లూరు నాగులమిట్ట అగ్రహారంలో తనయింట 25-6-59 తేదిన వివాహము శాస్త్ర సమ్మతముగ జరిపినారు. వివాహమునకు వచ్చిన పెక్కుమంది పెద్దలకంతా బొట్లు, జుట్లు, కట్లు, అంతా ఒకే అచ్చుకట్టు. పలుచనిదేహాలు, చామనచాయ వర్ణం, కర్ణకుండలాలు, మెళ్లో తావళాలు, అందరూ తెనాలి రామకృష్ణులే, భాషాప్రవీణులూ శాస్త్రవేత్తలే. ముత్తైదువులంతా గూడా అలాగే పలుచగావుండి, తలలు అణగదువ్వి, కట్టి పట్టుచీరలతోటి పందిరి నిండా పచ్చగా కూర్చున్నారు. ఒక్క నైలాన్ చీరగాని, రేయాన్ ప్లాటుగాని కనుపించలేదు. వధూవరులు కనుతాళకున్నా పెండ్లి ముచ్చటగా వుండింది.

32 వ పర్యాయం రక్తదానం!

శ్రీ యస్. వి. నరసింహరావుగారు, మొన్న 29 తేది, మద్రాసులో 32-వ పర్యాయం తన రక్తాన్ని త్యాగంజేశారు.

హైదరాబాదు లేఖ

(మొదటి పేజీ తరువాయి)

పైన అధికారం వుండాలి అనడానికి తగు కారణాలు లేకపోలేదు. ప్రాజెక్టుకు ప్రధాన ఇంజనీర్లుగా పనిచేస్తున్న వారంతా ఈ రాష్ట్రానికి చెందినవారే. అయినా, కాలువల నిర్మాణం విషయంలో దశదశలూ రాష్ట్రప్రభుత్వానుమతిని, కంట్రోలుబోర్డు అనుమతిని కాలువల ప్రధాన ఇంజనీయరు పొందవలసివుంది. కాని డామ్ ప్రధాన ఇంజనీయరు మాత్రం రూ. 30 లక్షలు విలువవరకు కంట్రాక్టులను, బోర్డునుగాని రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని గాని సంప్రదించకుండా, ఇవ్వవచ్చు. ఈవిస్తృతమైన అధికారం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం కట్టుదిట్టంగా జరగడానికి అనువుగా లేదని బోర్డులో సభ్యులుగా వుంటున్న రాష్ట్రమంత్రులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

ఇంతేకాక బోర్డులో ప్రాజెక్టు పరిపాలకుడు శ్రీ చక్రవర్తి, డామ్ ప్రధాన ఇంజనీయరు శ్రీ జాఫర్‌అలీ, ప్రాజెక్టు ప్రధాన లెక్కల అధికారి, ఆర్థిక సలహాదారు శ్రీ చలాన్ ఒక వర్గంగా బోర్డులో వ్యవహరిస్తున్నారనీ, వీరికి కేంద్ర పారుదల మంత్రాంగ అధికారుల సహాయంకూడా వుంటున్నదనీ, అందువల్ల రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని పర్యవేక్షించి పరిస్థితులను అదుపులో పెట్టే అవకాశం వుండడంలేదనీ తెలుస్తోంది.

ప్రాజెక్టు పరిపాలకుడు అతని కార్యాలయం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరుగుతున్న చోటనే ఉండాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. కాని ఇంతవరకు అది అమలు జరగలేదు. ఆపని పరిపాలకునికి తగినంతపని లేదనీ, రాష్ట్రప్రభుత్వం క్రిందవున్న వుద్యోగి పరిపాలకుడుగా వుంటే అతనికి వేరేపనికూడా కొంత ఇచ్చి, సమర్థుడైన ఉద్యోగిచే పూర్తిగా పని చేయించుకోవచ్చుననీ రాష్ట్రప్రభుత్వం భావిస్తోంది. కాని కేంద్రప్రభుత్వం దీనితో అంగీకరించడంలేదు. పరిపాలకుడు పూర్తికాలం ప్రాజెక్టుకే ఇవ్వాలనీ, అతనికి వేరేపనులు అప్పగించడం తమకిష్టంలేదనీ వారు స్పష్టంచేశారు.

ప్రాజెక్టు పరిపాలకుడు రాష్ట్రప్రభుత్వంలో అధికారిగా వుంటే రాష్ట్రప్రభుత్వం అతని ద్వారా తన అధికారాన్ని వినియోగించి తమకు తృప్తికరంగా పనిసాగించ వచ్చునని రాష్ట్ర మంత్రివర్గం ఉద్దేశిస్తున్నది.

శ్రీ వాణీ ట్యుటోరియల్ కాలేజి

51, (మంటపాలు) ఆచారివీధి - నెల్లూరు (స్థాపితం : 1950)

S. S. L. C (అన్ని సబ్జక్టులు) P. U. C [Part I & II (All Groups)]

Andhra Matric (Sept & March); B. A and B. Sc. (Maths)

తరగతులు జరుగుచున్నవి - ప్రత్యేకశ్రద్ధ - 9 సం||ల ట్యుటోరియల్ అనుభవముతో ఉత్తమ శిక్షణ ఇవ్వబడును - త్వరగా చేరండి.

D. VENKATA RAO, M. A. Vice-Principal. * D. SREENIVASA RAO. Principal.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

ప్రధాని నెహ్రూ రాక

ప్రధాని శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూ 25-7-59 తేది స్పెషల్ రైలులో నెల్లూరు విచ్చేయుదురు.

ఇదివరలో ప్రకటించినట్లు రైల్వేస్టేషన్ వద్ద గాకుండా, దర్గామిట్టలోని పోలీస్ మైదానంలో ఏర్పాటుచేయబడే బహిరంగ సభలో ఉపన్యసిస్తారు. రైల్వేస్టేషన్ వద్ద స్థలంచాలదు కాబట్టి, యీ క్రొత్త ఏర్పాటు జరుగుతున్నది. ఈ మార్పును ముఖ్యమంత్రి అంగీకరించవలసి వున్నదట.

మంత్రుల కార్యక్రమం

ముఖ్యమంత్రి

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు అధికార కార్యక్రమం ప్రకారం నాగార్జున సాగరంనుండి 5 తేది ఉదయం 11 గంటలకు కారులో నెల్లూరు చేరునట్లున్నది. కాని ఆరోజు ఉదయం 9 గంటలకు నెల్లూరు భూగర్భ మురుగునీటిపారుదల స్కీము ప్రారంభోత్సవం జరుపవలసివున్నది కాబట్టి, ఉదయం 8 గంటలకే నెల్లూరు చేరవచ్చునని అనధికార వర్గాలద్వారా తెలుస్తున్నది.

5 తేది ఉ. 9 గం॥కు డ్రెయినేజి స్కీము ప్రారంభోత్సవం.
ఉ. 11 గం॥కు జిల్లా పంచాయతీ మహాసభ ప్రారంభోత్సవం.

మధ్యాహ్నము మీదట 25 తేది ప్రధాని నెహ్రూ వుపన్యసించబోవు స్థల పరిశీలన.

సా. 5 గం॥కు వెంకటగిరి టౌ॥ జయంపులో బోర్డుమాధ్యమిక పాఠశాలకు ప్రారంభోత్సవం గావించి, రాత్రికి తిరుపతిచేరదరు.

స్థానికశాఖామంత్రి

స్థానిక శాఖామంత్రి శ్రీ దామోదరం సంజీవయ్యగారు 4 తేది ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో హైదరాబాదునుండి నెల్లూరు వస్తున్నారు.

ఆరోజు సా॥ 5 గం॥కు నెల్లూరు రాబాపాలెంలో విశాల సహకార పరపతిసంఘానికి ప్రారంభోత్సవం గావించి; హరిజన కాలనీకి శంఖుస్థాపనచేసి; రాత్రి 8 గం॥కు ఇందుకూరుపేట సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ బలరామరెడ్డి, విశాల సహకారసంఘ అధ్యక్షుడు ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డి గారల విందు సేవింతురు.

5 తేది ఉదయం డ్రెయినేజి ప్రారంభోత్సవానికి; 11 గం॥కు పంచాయతీ మహాసభకు అధ్యక్షత వహింతురు. ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో హైదరాబాదు పోవుదురు.

క్షయాసుపత్రి

ఆసుపత్రి దినదినం పెద్దదవుతున్నది. రోగుల సంఖ్యకూడా పెరిగిపోతున్నది. రోజుకు దాదాపు 500 మంది ఔట్ పేషెంట్లు వస్తున్నారంటే దాని అభివృద్ధి వూహించుకోవచ్చు. దీనికంతా ఆకర్షణ డాక్టరు రాజగోపాలన్ గారి నిరంతర సేవ. పగలు, రాత్రి పనిచేస్తున్నారు. రోగులు వారంటే చేయెత్తి నమస్కరిస్తున్నారు. అంతటి అభిమానాన్ని పొందారువారు.

కాని రోగులసంఖ్యకు తగినట్లు డాక్టర్లు లేరు. ఒకరు శలవుమీదవున్నారు. మరొకరు అనారోగ్యంతో పనిచేయలేకున్నారుపాపం! లేడీడాక్టరుంటే-పుణ్యపపురోగి, ఏమిచేస్తుంది? ఇక మిగిలింది రాజగోపాలన్ గారొక్కరే. వీరొక్కరు ఎంతమంది రోగులకు, ఎన్ని గంటలు విశ్రాంతిలేకుండా చేయగలరు? అది మానవసాధ్యమైన పనిగాదు. మెడికల్ డైరెక్టరుగారు వెంటనే యీ ఆస్పత్రికి తగినంతమంది డాక్టర్లను నియమించడం అవసరం.

అన్నదేవుల రామచంద్రా రెడ్డిగారి పదవీవిరమణ

లక్షురూపాయల రామచంద్రారెడ్డిగారంటే సులభంగా అర్థమయ్యే. శ్రీ అన్నదేవుల రామచంద్రారెడ్డిగారు కడప జిల్లాకలెక్టరుగా వుండి, యీ నెల 1 తేది పదవీవిరమణజేసి, స్వస్థలం చేరుకున్నారు.

రామచంద్రారెడ్డిగారు చాల మంచివారు. కలెక్టరయిన ప్రథమ నెల్లూరువాసి శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారే ననుకుంటాము. అనుభవపరులైన శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారి సేవలు నెల్లూరు అభ్యున్నతికి వుపకరించాలని మా కోరిక.

ముఖ్యమంత్రి డాక్టరేట్ దావా త్రోసివేయబడింది

ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారికి తిరుపతి విశ్వవిద్యాలయం డాక్టరేట్ బిరుదు నివ్వడం విశ్వవిద్యాలయ నిబంధనలకు విరుద్ధమని, అది చెల్లనేరదని, పై యూనివర్సిటీ సెనేట్ సభ్యుడు శ్రీ యన్. విజయరాజకుమార్, సంజీవరెడ్డిమీద, విశ్వవిద్యాలయంమీద తెచ్చిన దావా, ఫిఘాల్టి క్రింద, గత 16 తేది త్రోసివేయబడింది.

విజయరాజకుమారు గాని, వారి న్యాయవాదులు గాని 16 తేది వాయిదారోజు కోర్టుకు హాజరు కానందున త్రోసివేయబడినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఈ కేసులో శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు ఎక్స్ పార్టీ అయ్యారు. విశ్వవిద్యాలయం తరఫున మాత్రం శ్రీ రేబాల దశరథరామరెడ్డిగారు వాదిస్తుండినారు.

దామరమడుగు హత్యకేసు విచారణ ప్రారంభం

దామరమడుగు హత్యకేసు విచారణ సెషన్సుకోర్టులో యీ నెల 1 తేది ప్రారంభమైంది.

ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున 25 మంది సాక్షులు, డిఫెన్సు తరఫున 16 మంది సాక్షులు విచారింపబడవలసివుంది. 1 తేది ఫిర్యాది శ్రీ విడవలూరు రమణారెడ్డి, శ్రీ సింగంశెట్టి రమణయ్య ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున విచారింపబడ్డారు. వీరిరువురు కేసులో ముఖ్యమైన సాక్షులు. హత్యాసంఘటనను కళ్ళారాచూచి రిపోర్టుచేసినవారు వీరే. 2-వ తేదిన ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున వారొక యిరువురు సాక్షులు శ్రీ దంపూరు రామిరెడ్డి, శ్రీ గంగపట్నం చంద్రశేఖరరెడ్డి గారలు కూడా విచారించబడ్డారు.

ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున శ్రీ సంగం జానకిరామయ్య, ముద్దాయీల పక్షమున శ్రీ వి. అనంతరామయ్య వాదిస్తున్నారు. కోర్టుహాలు జనంతో క్రిక్కిరిసి పోతున్నది.

24-3-1959 తేది రాత్రి దామరమడుగు గ్రామంలో బొబ్బా చంద్రశేఖరరెడ్డి దారుణంగా హత్యచేయబడ్డాడు. గండ్రగొడ్డలితోను, కత్తులతోను చావమోది చంద్రశేఖరరెడ్డిని హత్యచేశారని దామరమడుగు వాస్తవ్యులు శ్రీయుతులు 1. ఇక్కా వెంకురెడ్డి, దామరమడుగు పంచాయతీఅధ్యక్షులు. (వీరు కోవూరు తాలూకా కమ్యూనిస్టునాయకులలో ఒకరు), 2. మోడెం దశరథరామరెడ్డి, 3. కృష్ణారెడ్డి పిచ్చిరెడ్డి వురఫ్ చంద్రమోహన్, 4. చెంచేటి సుబ్బారెడ్డి, 5. పాలిచర్ల వెంకురెడ్డి, 6. షేక్ గౌస్ బాషా, 7. మున్నెం శేషయ్య గారలపై ఇండియన్ పీనల్‌కోడ్ 147, 148, 302 సెక్షన్లక్రింద బుచ్చిపోలీసు అభియోగం చేసివుంది.

రెండవ ముద్దాయి శ్రీ మోడెం దశరథరామిరెడ్డి గండ్రగొడ్డలితో చంద్రశేఖరరెడ్డిని తలమీద కొట్టి గాయపరచాడని, మిగతావారు కర్రలతో కొట్టారని కేసులో పక్ష, 1, 2 ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షుల స్టేట్‌మెంట్లు. కాని హత్య జరిగిన రోజున శ్రీ మోడెం దశరథ రామరెడ్డి కడుపునొప్పితో బాధపడుతూ, మద్రాస్‌లో డాక్టర్ గణేశ్‌రావుదగ్గర చికిత్సపొందుతుండినట్లు, యక్స్-రే తీయుకున్నట్లు అలిబి సాక్ష్యం ఒకటి యీ కేసులో వున్నది.

అధికారవర్గం

పాత కలెక్టరు శ్రీ శ్రీనివాస్‌చారిగారు రెండు మాసాలు శెలవుమీదపోయారు.

క్రొత్త కలెక్టరు శ్రీ మీర్జామెంహీయుద్దీన్ బేగ్ ఐ. ఏ. యస్., గారు గత 24 తేది చార్జి తీసుకున్నారు. వీరు రివిన్యూ బోర్డులో జాయింటు సెక్రెటరీగా పనిచేసినవారు.

◆ ◆ ◆

కలెక్టరు ప్రథమ పర్సనల్ అసిస్టెంటుగా కాకినాడనుండి వచ్చిన శ్రీ ఏ. గంగరాజు గారు నియమింపబడ్డారు.

◆ ◆ ◆

1 తేది తాసిల్దారు శ్రీ కోటయ్యాచారిగారు పదవీ విరమణచేశారు. రావూరు ప్రజలకు వీరు పోయారనే సంతోషం, శ్రీ ఉస్మాన్ ఖర్జీగారి నియామకంతో నశించిపోతున్నది.

శ్రీ డి. సుబ్బరాయులుగారు కావలికి; శ్రీ వీరభద్రయ్యగారు ఆత్మకూరుకు; శ్రీ వెంకట్రామయ్యచౌదరిగారు ఉదయగిరికి తాసిల్దార్లుగా నియమింపబడ్డారు.

శ్రీ ఇ. బాలురావుగారు అడిషనల్ జిల్లా సంక్షేమ శాఖాధికారిగా; శ్రీ కె. నారాయణరావుగారు తిరుగా ధాన్యసేకరణాధికారిగా; శ్రీ యస్. నరసింహారావుగారు ఉదయగిరి బ్లాక్ డెవలప్‌మెంటు ఆఫీసరుగా నియమితులయ్యారు.

◆ ◆ ◆

నెల్లూరు మునిసిపల్ కమీషనరు శ్రీ జి. నరసింహాస్వామిగారు, స్పెషల్ గ్రేడ్ యివ్వబడి, సామర్లకోట పంచాయతీ అధికారుల శిక్షణకేంద్ర ప్రధాన బోధకుడుగా బదిలీ కాబడ్డారు. వీరిస్థానంలో ఇంకా ఎవ్వరూ నియమింపబడలేదు.

నరసింహాస్వామిగారు నెమ్మదస్తులు. పేర్మితో, కౌన్సిల్‌తో కలసిపోయి, చల్లగా మునిసిపల్ పాలన నెరపినవారు. జిల్లా పంచాయతీ ఆఫీసరుగా, కమీషనరుగా నరసింహాస్వామిగారు చాలకాలం నెల్లూరులో సేవజేశారు. ప్రమోషనులో పోతున్నందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాము.

రోటరీక్లబ్

గత నెల 24 తేది నెల్లూరు రోటరీ క్లబ్ నూత్న నిర్వాహకవర్గ ప్రతిష్ఠాపనోత్సవ సభ శ్రీ అన్సారీగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. కార్యదర్శి శ్రీ సునుపాటి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు నివేదికను సమర్పిస్తూ, గతఏడాదిలో క్లబ్ తరపున జరిగిన కృషిని వివరించారు.

పిమ్మట అన్సారీగారు క్లబ్ క్రొత్త అధ్యక్షుడు డాక్టర్ జె. ప్రకాశరావుగారిని, కార్యదర్శి శ్రీ యద్దపల్లి వెంకటేశ్వర్లుగారిని, ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ ముండు శంకర్‌గారిని, డైరెక్టర్ అబ్దుల్లాఖాన్‌గారిని, కోశాధికారి శ్రీ సునుపాటి బాలకృష్ణారెడ్డిగారిని, పాస్టుప్రెసిడెంట్ ఆరక్స్ శ్రీ యస్. వి. చలపతిరావుగారిని, సదస్యులకు పరిచయం చేశారు.

పిమ్మట డాక్టర్ ప్రకాశరావుగారు, రోటరీ సంఘనిర్మాణమును, ఆశయాలను వివరించి, సభ్యుల సహకారాన్ని అర్థించారు.

డాక్టర్ మోహన్‌రావుగారు వందనసమర్పణం చేశారు.

అల్పాహార విందుకూడ జరిగింది.

పోస్టుమెన్ సంఘ వార్షికోత్సవం

నెల్లూరు డివిజన్ పోస్టుమెన్, మరియు 4-వ తరగతి వుద్యోగుల వార్షికోత్సవం శాసనసభ్యులు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన వుద్యోగుల వార్షికోత్సవం గత 21 తేది జయప్రదంగా జరిగింది. పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు ప్రారంభించారు. జిల్లాలోని వివిధప్రాంతాల నుండి 20 మంది ప్రతినిధులువచ్చి యిందు పాల్గొన్నారు. రాష్ట్రసంఘ కోశాధికారి శ్రీ డి. నాగేశ్వరరావుగారు కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. కార్యవర్గ ఎన్నికకుమొందు పదిమంది అసంతృప్తితో సభనుండి నిష్క్రమించగా, మాక్సు సంవత్సరానికి అధ్యక్షులుగా శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారు; కార్యదర్శిగా శ్రీ ఆర్. దొరస్వామిరెడ్డిగారలు ఎన్నుకోబడ్డారు.

లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు తమ వుపన్యాసములో వుద్యోగులలో క్రమశిక్షణ లోపిస్తున్నదని, మర్యాదవారములు అమర్యాదగా మారుతున్నవని, వుద్యోగులు క్రమశిక్షణతో మెలగవలెనని వుద్బోధించారు. శ్రీ వి. వెంకట్రామన్, యం. మల్లికార్జునరావుగారలు కూడా వుపన్యసించిరి.

కోటపోలూరు స్కూలుభవన ప్రారంభోత్సవం

కోటపోలూరు మిడిల్‌స్కూలు భవన ప్రారంభోత్సవం శ్రీ ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారిచే జరుపబడింది. శ్రీ వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. స్కూలు కమిటీ అధ్యక్షులు శ్రీ తినమాల వెంకటరమణారెడ్డిగారు స్కూలుకు వుదారంగా విరాళాలిచ్చిన దాతలకు కృతజ్ఞత తెల్లడిస్తూ, ప్రభుత్వానికి చెల్లించవలసిన డబ్బు విషయంలో సహాయపడవలసిందిగా నాయకులను విజ్ఞప్తిచేశారు. శ్రీ సుబ్బారెడ్డిగారు తప్పక సహాయపడగలనని మాటయిచ్చారు.

పంచాయితీ మహాసభ

5 తేది నెల్లూరులో జరుగనున్న జిల్లా పంచాయతీ మహాసభకు, 4 తేది సాయంత్రానికి విచ్చేయు ప్రతినిధులకు వి. ఆర్. హైస్కూలు భవనంలో బసలు ఏర్పాటు చేయబడినవని; 5 తేది మధ్యాహ్నం, రాత్రి భోజనాలు, 5 తేది మధ్యాహ్నం కాఫీ ఏర్పాట్లు మునిసిపల్ ఆఫీసులో జరుగుతవని, అధ్యక్షులు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు తెలియజేస్తున్నారు.

బజారు ధరలు

మొలగొలుకులు పుట్టి 1-కి 340-0-0 నుండి 350 వరకు వున్నది.

జి. బి. 24	,,	335-0-0
తెల్ల శేనన్లు	,,	290-0-0
శేనన్లు	,,	285-0-0
మొ॥ బియ్యం 160 పాలిష్		40-0-0
2-వ రకం బియ్యం 160	,,	43-0-0

——

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 12 of 57, E. A. 310 of 59.

మీగాల యానాదమ్మ —వాది.

మీగాల వెంకయ్య —ప్రతివాది.

ప్రతివాదికి తెలియజేయునది:-

నీ తాలూకు స్థిరాస్థిని పై కోర్టువారు జరుగబోవు యాలంలో, యాలంలోదాన వాదికూడ పాటలు పెట్టుకొని కొనుగోలు చేసుకొనుటకున్ను, E. C. బాకీకి రావలసిన అయికేదాను Set off చేసుకొనుటకున్ను పర్మిషన్ ఇవ్వమని కోరినందులకు నీకు నోటీసుకుగాను 4-7-59 తేదికి వాయిదా వేసినారు. నీకు యిందుకు ఆక్షేపణలు వున్నయెడల పై తేదిన పగలు 10 గం॥కు హాజరై తెలుపుకొనవలసినది.

—కె. కోదండరామయ్య—వాదిఅడ్వొకేటు.

ప్రొద్దుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 542 of 1958.

వడ్లపూటి చిన్నసుబ్బయ్య, బద్వేలి తా॥ బద్వేలి. } —వాది.

కోట బాలయ్య, పాకీ - వుదయగిరి తా॥ కరిమటనాయునిపల్లె —ప్రతివాది.

వాది ప్రోనోటుబాకీనిబట్టి రూ. 217-50 న. పై. లకు పై కోర్టులో దావా దాఖలుచేసినారు. గాన ప్రతివాది కేమైనా ఆక్షేపణలు వుంటే 17-7-59 తేది పగలు 11 గం॥కు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలయును.

—జి. సి. వెంకటరామయ్య—వాదిఅడ్వొకేటు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 101 of 58. I. A. 116 of 59.

చిన్నకోట వెంకటచలం —వాది.

(1) పసుపులేటి చెంగాళమ్మవగైరా—నెల్లూరు నవాబుపేట లక్ష్మీపురం —ప్రతివాదు.

యీ కేసులో ప్రిలిమనరి డిక్రీని బట్టి ఫైనల్ డిక్రీ వాది కోరుచున్నాడు. 1.వ ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తం 14-7-1959 తేదికి వున్నది. ఆలోగా ఆక్షేపణలు తెల్పుకోవలెను. లేనిఎడల ఏకపక్షముగా తీర్మానించబడును.

—పి. వి. రమణారెడ్డి - వాదిఅడ్వొకేటు.

పసిరికలు -

- కామెర్లు

భయపడపనిలేదు

*

డాక్టరు పి. రామయ్యంగారు,

రంగనాయకులపేట — నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు చందా

1 సంవత్సరమునకు	రూ. 10-0-0
6 నెలలకు	5-0-0
విడి ప్రతి	0-3-0

★★ పల్లెలు ★★

(5వ పేజీ తరువాయి)

వ్యవసాయాన్ని ప్రతిఘటించవలసిందిగా కోరారు.

కావలి-కనుపూరు కాల్వలను త్వరగా నిర్మించవలసిందిగా కోరుతూ మహాసభ తీర్మానించింది.

రాత్రి బహిరంగసభ, బుర్రకథ కార్యక్రమాలు జరిగాయి.

కందుకూరు

23 తేది రాత్రి రైతుసభ జరిగింది. న్యాయవాది శ్రీ దివి పిచ్చయ్యచౌదరిగారు అధ్యక్షత వహించారు.

రైతుభూమిని పంచాయతీ బోర్డులో ఆక్రమించి, ప్రభుత్వము రైతుకు కేవలం కానివిధంగా పెదుతున్నదనీ, యీ ప్రమాదాన్ని గుర్తించి అందరూ ప్రతిఘటించాలని జనసంఘ నాయకులు ఉపన్యాసాలు చేశారు.

పొదిలి

24 తేది ఉదయం వందజతల ఎడ్లతో బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు అనంతరం, రైతుసభ జరిగింది. కావలా కా జనసంఘ నాయకులు గాయం మోహన రెడ్డి, మాచవరం కాల సుబ్బారావుగారలు వచ్చినవారికి స్వాగతం చెప్పారు. శ్రీయుతులు కె. రామచంద్రరావు, వెంకటరత్నంగారలు ఉపన్యసించారు.

తాళ్ళూరు

శ్రీ కోట నాగిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన 25 తేది సభజరిగింది. జనసంఘ నాయకులు ఉపన్యసించారు.

వింజమూరు

వింజమూరులో కూడా 26 తేది శ్రీ రాజా సత్యనారాయణ గారి భవనంలో సమావేశం జరిగింది. సమష్టి సహకార వ్యవసాయాన్ని సర్వవిధముల ప్రతిఘటించవలెనని ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించ బడింది.

చెన్నూరులో

20 తేది శ్రీ తాతా చినసుబ్రహ్మణ్యం గారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరిగింది. శ్రీ జి. వి. యల్. నరసింహారావు, రామచంద్రమూర్తి గారలు సహకార వ్యవసాయాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ ఉపన్యసించారు. —ఓ. వి.

* * *

అలగానిపాడు సొసైటీ

చేనేత పారిశ్రామికుల సహకార ఉత్పత్తి విక్రయ సంఘ సర్వసభ్య సమావేశం 29-6-59 తేది జరిగి, 1959-61 కాలానికి శ్రీయుతులు సుంకర వెంకయ్య, అనుభం పెదవెంకయ్య, కవర్తపు సుబ్బయ్య, జంజం రాఘవయ్య, కల్లు సుబ్బరామయ్య గారలు పాలకవర్గంగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

కోట దాతృత్వం

ఇండ్ల నివేశన స్థలంలేని 27 మంది నిరుపేదలకు, తన బంగళాప్రక్కన చోటును ప్లాట్లుచేసి, దానంచేశారు - శ్రీ అల్లారెడ్డి మధుసూదనరెడ్డిగారు. వీరి విశాలహృదయం, వీరి ఔదార్యం అనుపమానం. ఈ 27 కుటుంబాలు వీరిపేరును తరతరాలు జ్ఞాపకముంచుకొనగలవు. ఈ ప్రదేశానికి స్వర్గీయ అల్లారెడ్డి రాధాకృష్ణారెడ్డిగారిపేర 'రాధాకృష్ణనగర్' అని నామకరణం గావించాము. దాత శ్రీ మధుసూదనరెడ్డికి, యిందులో సహాయపడిన శ్రీ సారంగం పన్నయ్యనాయుడు గారలకు మానిండు కృతజ్ఞత తెల్పుకుంటున్నాము

—ఒక సహాయం పొందిన వ్యక్తి.

వేదాయపాళెం పంచాయతీ

శ్రీయుతులు బి. వరదయ్య, బి. సుబ్బరామయ్య, యం. మస్తానయ్య, కె. సుబ్బయ్య, బద్దపూడి వెంకటేశు, కనుమూరు వెంకటసుబ్బయ్య, శ్రీమతి బి. చెంచమ్మ గారలు సభ్యులుగా; ఇందులో శ్రీ వరదయ్య గారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

—ఓ. వి.

సూళ్ళూరుపేట వార్తలు

ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక

గత 27 తేది సాయంత్రం జరిగిన పంచాయతీ సభ్యుల ప్రత్యేక సమావేశంలో శ్రీ ఆర్. యం. అంజనేయులు గారు (మస్తాను పోలూరు) మరలా సూళ్ళూరుపేట పంచాయతీ ఉపాధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు. వీరి పేరును శ్రీ మాచర్ల రాచయ్య ప్రతిపాదించగా, వరదరాజులరెడ్డి వరకు ప్రతిపక్షానికి చెందినసభ్యుడు శ్రీ పత్రం సుబ్రహ్మణ్యం బలపరచడం విశేషం. నాటి సమావేశానికి శ్రీ కాళంగి రాజా గారు తప్ప మిగతా 11 మంది సభ్యులు హాజరయ్యారు. పూర్వం రెండు సమావేశాలకు హాజరుకాని సభ్యులు శ్రీయుతులు పత్రం సుబ్రహ్మణ్యం, దొడ్డి వీరాస్వామి గారలచే ప్రమాణస్వీకారం చేయించారు. శ్రీ కాళంగి రాజా గారు వరుసగా మూడు సమావేశాలకు హాజరు కాకపోయినందున వారు సభ్యత్వం కోల్పోయే పరిస్థితి ఏర్పడవచ్చునని తెలుస్తున్నది.

శ్రీ అంజనేయులు గారిని గ్రామాభ్యుదయ సంఘంతరఫున షేక్ మీర్జాసాహెబ్ పూలమాలవేసి అభినందించారు. సమావేశానంతరం జరిగిన సభలో, షేక్ ఖాదర్ హుసేన్ సాహెబ్ గారు మాట్లాడుతూ, రాఘవయ్యపేటలోగల స్పెషల్ ప్రాథమిక పాఠశాల నూతనభవన నిర్మాణంకోసం పంచాయతీ కృషి చేయాలని కోరారు.

రైతు మహాసభ

జమాబంది కార్యక్రమ సమాప్తి సందర్భంలో గత 26 తేది తాలూకా ఆఫీసు ఆవరణంలో, గూడూరు అసిస్టెంట్ కలెక్టరు శ్రీ పి. సీతాపతి ఐ.ఏ.యస్. గారి అధ్యక్షతన సూళ్ళూరుపేట తాలూకా రైతు మహాసభజరిగింది. రైతులు అనేక గ్రామాధికారులు, యితర కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు సభకు విచ్చేశారు.

ప్రభుత్వ ఋణములు, సిస్తులు నిర్బంధం చేయకుండా నెమ్మదిగా వసూలు చేయాలని శ్రీ ఈశ్వరవాక వేణుగోపాలరెడ్డి గారు కోరారు. చెరువుల క్రింద నీటిపారుదలను కల్పించడం ద్వారా క్రమపరచాలని సూళ్ళూరుపేట పంచాయతీ అధ్యక్షులు శ్రీ రామకృష్ణారెడ్డి కోరారు. చిన్నచిన్న చెరువులకట్టను బలపరచి ఏటికాలువను చెరువువరకు విస్తరింపచేయాలని శ్రీ కిలారు దొరస్వామినాయుడు గారు కోరారు. రైతుల యిబ్బందులను గమనించి చేయగల సహాయం చేస్తానని అసిస్టెంట్ కలెక్టరు శ్రీ సీతాపతిగారు అన్నారు. తహసీల్దారు శ్రీ టి. ఆదినారాయణ వందన సమర్పణం చేశారు. —యూ. కూ. వి.

భావతరంగాలు

(5వ పేజీ తరువాయి)

మొన్న మద్రాసులో రాజాజీ చెప్పిన సమాధానాలు — వారి క్రొత్త పార్టీతో ఏకీభవించలేనివారుకూడా — ఏకీభవించేట్లుగా వున్నవి.

*

శ్రీ రాజగోపాలాచారి గారికి చాలకాలం నుండి ఒక నమ్మకం. రాజకీయాలను వృత్తిగా చేసుకున్న వ్యక్తులవల్ల కాంగ్రెస్ చెడిపోయిందని వారి దృఢవిశ్వాసం. ఆ అభిప్రాయాన్నే మొన్న మద్రాసులో పునరుద్ఘాటించారు. అంటే కొందరికి రాజకీయాలే బ్రతుకు తెరువని, దానివల్లనే అవి కలుషితమై పోతున్నదని వారి అభిప్రాయం. దానిని కాదనడం వాస్తవాన్ని త్రోసివేయడమే అవుతుంది.

ఇలాంటి పరిస్థితి ఒక్క కాంగ్రెసులోనే గాదు, అన్ని పార్టీలలో వున్నది. కాని కాంగ్రెసు పెద్దపార్టీ కాబట్టి, అధికారంలో వున్న పార్టీకాబట్టి యీ అవలక్షణం అందులోనే ఎక్కువ. దాని విషఫలితాలు కూడా ఆ సంస్థే ఎక్కువగా అనుభవిస్తున్నది.

కాంగ్రెసులో సేవాకాంక్ష గల దృష్టితో వుండేవారు మృగ్యమైనారు. పాత కాంగ్రెస్ వాదులు అధికారపిపాసతో సంస్థను కనిపెట్టుకొనివుంటే, క్రొత్తవారు కార్యార్థం అందులో చేరుతున్నారు. అందువల్ల ఎంత అభ్యుదయకరమైన కార్యక్రమాన్ని కాంగ్రెసు చేపట్టినా అది అమలు జరిగే అవకాశపడటం లేదు. ఆశయాలు గిట్టకపోయినా, విధానాలు సరిపడకపోయినా, అలాంటివారు సంస్థను వదలిపోయే పరిస్థితులు కనుపించడంలేదు. స్వతంత్ర పార్టీ అవతరణ, కాంగ్రెసు అచ్చమైన సోషలిస్టు సంస్థగా రూపొందుటకు దోహదకారి కాగలదని ఆశించాముగాని, ఆ అదృష్టము కలిగేట్లులేదు. కాంగ్రెసేతర, రాజకీయేతర మేధావులు, పెద్దలలో స్వతంత్రపార్టీవల్ల సంచలనం కనుపిస్తున్నదిగాని; కాంగ్రెసులోని నాగపూరువిధానాలు గిట్టనివారిలో ఏ మార్పులేదు. అందువల్లనే కాంగ్రెసు నేటి దుస్థితిలోనే వుండిపోవలసిందేనా అనిపిస్తున్నది. ఈ పరిస్థితులలో మార్పుతెచ్చుటకు అగ్రనాయకులు ప్రయత్నించకుంటే, స్వతంత్ర పార్టీవంటివి బలపడక తప్పదు.

—

పంచాంగం

నిమ్మగడ్డ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

మిథునాషాఢ శూన్యమాసం

జులై నెల 7 తేదీ ఆషాఢశుద్ధ పాడ్యమి మొదలు 16 తేదీ ఏకాదశి గురువారం వరకు శూన్యమాసం. వైవాహికాది కార్యములు చేయరాదు.

పునర్వసు కార్తె

జులై నెల 6 తేది పగలు 2-13 గంటలకు పునర్వసు కార్తె ప్రవేశం.

జులై నెల తిథులు

4 శని	చతుర్దశి	రా 4-23 గం.వ
5 ఆది	● అమావాస్య పూర్తి.	
6 సోమ	అమావాస్య	ఉ 6-00 గం.వ
7 మంగళ	ఆషాఢ శుద్ధ పాడ్యమి	ఉ 6-04 గం.వ
8 బుధ	విదియ	ఉ 7-42 గం.వ
9 గురు	తదియ	ఉ 7-52 గం.వ
10 శుక్ర	చవితి	ఉ 7-33 గం.వ

—

పిఠాపురం శర్మగారి

తేలుమందు (రిజిష్టర్డు)

15 నిమిషములలో గుణము.

24 బిళ్లల సీసా రూ. 1-50. ఖర్చులుతేరు.

తేలుమందుడిపో - తుని

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

★ నేటి పంజాబు ★

(4-వ [illegible])

యంత్రసహాయంపు అనుభవాలు పంజాబీలకు ఉన్నవాలు. అంబాలావద్ద ప్రారంభమయ్యే సర్హింద్ కాలువలన్నీయు పాటియాలా, వరూఫిరోజ్‌పూరు జిల్లాలకు పడమటి యమున కాలువ కర్నాల్, రోహ్‌టక్, హిస్సారు జిల్లాలనుండి ఢిల్లీవరకు; ఫిరోజ్‌పూర్ నుండి చీలే రెండు కాలువలు సట్లెజి వ్యాసనదుల సంగమస్థానమునుండి రాజస్థాన్ వరకు; భక్రా ఆనకట్ట కాలువలు చండీగఢువరకు; భాక్రా ఆనకట్ట కాలువలు గురు గోవిందసాగరు నుంచి సట్లెజికి సంవత్సరం పొడుగునా నీటిసప్లయి చేయుటకు పనికివచ్చుచున్నవి. రాజస్థాన్ కాలువ సట్లెజినుండి 600 మైళ్ళు ప్రవహించి హైసాల్మార్, జోధపూరు, బికనీరు ప్రాంతాలనుకూడ సస్యవంతం చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నవి. త్వరలో కట్టబోవు (ప్రపంచ బ్యాంకు ధర్మసహాయంతో) రావి నదీజలాలు కేవలం పాకిస్థానుకే పోకుండుటకై మాధవపూరువద్ద 1954 లో నిర్మింపబడ్డ గొప్ప రెగ్యులేటరు ఇండియాకు 7.9 లక్షల ఎకరాల నీటిని, పాకిస్థానుకు 6.6 లక్షల ఎకరాల నీటిని పంచునట్లు నిర్ణయింపబడియుండెను. ఇండియావంక కేంద్రీకృతమై పరుచుకొన్న రావినది తన నీటిలో చాల భాగాన్ని పంజాబుకే అందించుటలో వింతలేదు. రావీనది నీటిని పంజాబుకు మరలించిన మొదటి కాలువ 1873 లో నిర్మింపబడినది.

భాక్రానంగల్

క్రుశ్చేవ్‌వంటి ప్రపంచ నాయకులను పులకితులనుచేసిన భాక్రానంగల్ ప్రాజెక్టు నాటు కమ్యూనిస్టుల ఆదరాన్ని పొందలేక పోయినను, విలువలో గాని ప్రయోజనంలో గాని— నిర్మాణంలో చూపబడిన కేవుష్కీశలంలో గాని ఈ మహత్తర క్రమము విదేశీయులకు తగ్గిపోలేదు. మాచిన పాపాన పోకపోయినను రష్యా చీనాల నోరంతలను కొండంతలుగా స్తోత్రపాఠాలతో నింపే యూపంచమాంగ దళపు పూర్ణయ్య పటాలము గత 10 సంవత్సరాల స్వరాజ్య ప్రభుత్వంలోని అపూర్వ దేశహితైక కార్యాలను మరుగుపరుచుటకు చేసే పెద్దయెత్తు ప్రయత్నాలు ఈ ప్రపంచ వింతలను చూచిన భారతీయులను బాధించక పోవు.

బర్రె ఖరీదు 2 వేలు: ఆవు వెల 500!

పంజాబులో మంచి బర్రెఖరీదు రు. 2000; మంచి ఆవు ఖరీదు రు. 500. గ్రామాల కెంబడి పోయినపుడు తెల్లపశువులు ప్రాత కాంగ్రెసు వారివలె సక్రమంగా నల్లటివాలతో కూడ కలిసి తిరుగుతుంటాయి. సర్కసులోని చిన్న ఏనుగులవలెనే కనపడుతాయి. ఇక్కడి గేదెలు. పెద్దపైకుబండ్లను సహితము ఒంటరిగా లాగే యమమహిషాలకు చేసే ముక్కుత్రాళ్లు ఇనుపగొలుసులే. ఇక్కడి ప్రజలు పాలు పెరుగులను, వెన్నను తిన్నట్లు మన దేశంలో మరే ప్రాంతంలోను తినరు. మాంసాహారం లేకపోతే ఏ మానవప్రాణి కూడ యిక్కడ మద్దరుత్తరు.

స్త్రీలు పురుషులు సరాసరి అందంగా ఉంటారు. సిక్కుల గొరగని గడ్డాలు కత్తిరించని మీసాలు కొంత కృత్రిమ భీకరాన్ని కలిగించినా, యిరుగు పొరుగులోని ఆఫ్గను, రష్యను, (చీనావాళ్లసంగతి ఉంటేఉండింది లేండి) దాయాదులను ఎదుర్కొని నేరుకు నేరుంబావు వడ్డించే కండబలం గుండెబలం వారికి, జాట్ హిందువులకు లేకపోలేదు.

క్షౌరశాలలు కలికానికిగూడా కనుపించవు!

పురుషులు పొడుగరులు, విశాలమైన వక్షస్థలము, గంభీరమైన చూపులు, నిటారినదిక "నీవు అవును అంటే నేను కాదంటాను" అన్నట్లుండే మాటపైఖరి, అపాదమస్తకం మంగలికత్తి వానపడని రోమములు, దట్టమైన కనుబొమలు, అజాను బాహువులు, కూటి ముక్కులు, ఎముకపారు శరీరాలు, మేధాశక్తికన్న శరీర బలాన్నే హెచ్చుగా ప్రదర్శించే పురుషచిహ్నాలు. ఇప్పటికి తొమ్మిది జిల్లాలు 3000 మైళ్లు తిరిగినప్పటికి ఈ సిక్కు భూమిలో నేను చూచిన క్షౌరశాలలు అరడజనుకైన మించలేదు. వెంట్రుకలను గొరగరాదని సిక్కు మతగురువుల ఆజ్ఞ. సిక్కులుండేచోట్ల మంగళ్లకు మనవృత్తి లేదు.

సిక్కు స్త్రీలు

సిక్కు స్త్రీలు, పురుషులు కొందవరకు ఒకే విధమైన ఉడుపులను ధరిస్తారు. పురుషులకు తలపాగలు స్త్రీలకు మేలిముసుగు తప్పనిసరి. కాశ్మీరం సమీపించేకొలది తమిళనాటి నేరేడుపండు ఛాయ క్రమేణ తెలుగు చామనచాయగా మారి (తెనాలి నలుపు అటు ఉండనీయండి) మహారాష్ట్రుల బూడిదరంగును కలుపుకొని, ఉత్తర ప్రదేశంలోకి వచ్చేసరికి మామిడిపండు పసిమిని సమీపించి, పంజాబులో అడుగు పెట్టగానే బంగారు రంగు తేలుతు, కాశ్మీరు పొలిమేర దాటిదాటక మునుపే పన్నీరుపూల గోజారంగును ధరించు తుంది మానవశరీరము. ఇక్కడి హిందూ స్త్రీలుకూడ నొసట కుంకుమ పెట్టరు; ఒంటికి పసుపు పూసుకోరు; మెడలో తాళిబొట్టు కట్టరు; ఇక, తలకొప్పులుగాని, చేతి గాజులు గాని, కాలి మెట్టెలుగాని అసలే వుండవు. సిక్కు స్త్రీలు పురుషులవలె షరాయీలు తొడుక్కోవడం, పమిటెలను సవరించుకొనే బాధకు బదులు తలముసుగులను సవరించుకొను అవస్థను కొనితెచ్చుకోవడం మొంగలు సామ్రాజ్యం వదలిపెట్టిపోయిన వికృతచిహ్నాలు. శరీరపు మిట్టపల్లాలను ప్రకటించుకోడానికి కుట్టించుకొన్నట్లు కనపడుతు కాలి పిక్కలవరకు కుదించినట్లు బ్రేలాడే అంగరఖాలు, వాటిక్రింద బ్రేలాడే వదులు చల్లడాలు వనితల వంకరటింకరలను కనపరిస్తే కనపరచవచ్చుగాని ఆడువారి అందాన్ని అతిశయింపజేయవు.

"సర్దార్‌జీ" అంటేచాలు!

సిక్కులు బోళాభాయీలు. "సర్దార్‌జీ!" అని మనం నోటి నిండా పలుకరిస్తేచాలు, ఎంతపనైనా చేసిపెట్టుతాడు. సర్దార్ అంటే నాయకుడని అసలు అర్థమైనను స్వరాజ్యపు హిందూస్థానంలో సర్దార్ అన్నమాటకు సిక్కు అనే గొప్ప అర్థము. సర్దారులు రాజకీయాలలోను సర్కారు ఉద్యోగాలలోను వలసినంత తెలివితేటలను ఇంతవరకు కనపరచక పోయినప్పటికీ, వ్యవసాయంలోను వ్యాపారంలోను వారికిమించిన చేతులు లేవు.

అమృతసర్‌లో వుండే బంగారు దేవాలయం పేరుకు తగినంత గొప్పది కాదు. గోపురాలకు తాపిన బంగారురేకు మినహాయిస్తే నెల్లూరు తల్లికోందరంగడి దేవాలయమే మేలనిపిస్తుంది. ఇక సమున్నత గోపురాలు, మధుర, బృందావనంలో తప్పితే ఉత్తరదేశంలో వాటికి మొలకేలేదు. నిన్నటిరోజు (12–6–59) వాక్ స్వాతంత్ర్యానికై ఆహుతియైన సిక్కులగురువు అర్జునసింగును నిప్పులపైన కాగుతున్న ఇనుప పెనముపైన మొంగలుచక్రవర్తి జహాంగీరు కట్టి 24 గంటలు కూర్చుండబెట్టి ప్రాణాలుతీసిన పవిత్రమైనరోజు; లక్షలకొలది సిక్కులకు మరవరాని మహాత్మ్యకీయ [illegible] గురుడు. నిన్న పంజాబు అంతట, పంజాబే కాదు సిక్కుల నివసించేచోటల్లా, చక్కెర కలిపిన మంచు పానకాన్ని బాటసారులను నిలవేసి త్రాగిస్తారు సిక్కులు బాధపడిన గురువుమనస్సుకు శాంతికలుగజానికై, వద్దంటే వదలరు.

అమృతసరం బంగారు దేవాలయం

అమృతసరం దేవాలయానికి పర్వదినాల్లో వచ్చేపోయ్యే జనంలో ఇసుక వేస్తే రాలదు. ప్రతిమనిషి తోచినంత డబ్బును సమర్పిస్తుంటాడు. అహోరాత్రాలు గురుశిష్యులు సిక్కుమతగ్రంథమైన "గ్రంథసాహెబు"ను పూజిస్తుంటారు. దేవాలయానికి వచ్చిన ప్రతివారు ప్రవేశానికిముందు కాళ్ళు కడుక్కోవలెను. చెప్పులను వెలుపల వదలవలెను. ప్రసాదం తీసుకోవలెను. కడపలను త్రొక్కకుండ దాటి వాటికి నమస్కరించవలెను. ఈ దేవాలయాన్ని మొదట కట్టించింది 7 వ గురువు గోవిందసింగు. కడపటి మొంగలుచక్రవర్తి (1857) బహదూరుషా కాలంలో వేలకొలది సిక్కులను ఈ ఆవరణంలో ఆఫ్గను దోపిడిసరుడు అహమద్‌షా అబ్దాలీ తలలు తరిగి దేవాలయాన్ని శిథిలం చేశాడు. ఇప్పటి దేవాలయాన్ని నిర్మించింది సిక్కుల శివాజీ అనదగిన రాజా రణజిత్ సింగు. మొట్టమొదట అస్థిభారాన్ని వేసింది గురు నానక్ బోధనగీతాల భక్తిపారవశ్యానికి లొంగిపోయిన ఒక ముసల్మాను ఫకీరు. దేవాలయానికి చుట్టు సరస్సున్నది. సరస్సుచుట్టు ఎత్తైన గోడలున్నాయి. దేవాలయానికి వచ్చిన క్షేత్రికులకు పరదేశులకు బసలున్నాయి. మొంగలుల కిరాతక చర్యలకు సహించలేక శాంతిమార్గానికి స్వస్తి చెప్పి సిక్కుపంథాన్ని ఖడ్గమార్గంలో తిప్పిన చేసిన గురు గోవిందసింగు వగైరా గురువులు వాడిన కరవాలాలు భక్తియుక్తంగా పూజింపబడుతుంటాయి. ఆనాటినుండి సిక్కులు చిన్న చిన్న కత్తులను తలముడులలో కనపడేట్టు దోపుకొని తిరుగుతుంటారు. ఆడువారివలె ముంగురులను మాటిమాటికి సవరించుకొంటూ మల్లెపువ్వులవలె మతిమెత్తని జీవితాన్ని అనుసరిస్తూఉండే మన యిప్పటి చప్పు తెలుగుజనాన్ని చూస్తే సిక్కుస్త్రీలు మెటికలు విరవకపోరు.

చూడని దేవునికన్న చూచిన గురువే హెచ్చు

సిక్కులకు విగ్రహారాధన తనికి రాదు. చూడని దేవునికన్న చూచిన గురువునే హెచ్చుగా పూజిస్తారు—క్రైస్తవులు ఎహోవాను విస్మరించి క్రీస్తును నమ్ముకొన్నట్లు, మనం నామరూపాలు లేని పరమాత్మను మరచి అవతారాలనే హెచ్చుగా ఆరాధించినట్లు. అనేక విషయాల్లో మహమ్మదుకు గురునానక్ గారికి పోలిక లేకపోలేదు. అందువల్లనే ఇరువురికి ఇంత సామ్యానికిపోను. నేను గతవారం అంతా తిరిగిన ప్రతిగ్రామంలోను పట్టణంలోను ఇండియా విభజనానంతరము క్రొత్తకాలువలు పారినవి. పాకిస్థానులో హిందువుల యిండ్లు సాయిబులు ఆక్రమించినట్లు ఇప్పటి మసల్మాను మొహల్లాలను సిక్కులు స్వాధీనపరచుకొని కాయకాయ వెల్లించారు. ఈ ప్రాంతాలలో మసీదు కాని, ఆ మసల్మాను తలపాగకాని అల్లాపేరుగాని కలికానికైనా కనపడవు; స్వప్నంలోనైనా వినపడదు. గాంధిగారి శాంతిబోధనలు విఫలమైంది కన్న విన్న తరువాతనే ఇన్ని సత్తువ మసీదుగులు ఏర్పడియుండడం గాంధి గారి దురదృష్టం.

అద్దాలవంటి రస్తాలు

పంజాబు రస్తాలు అద్దాలే. గులకరస్తా ఒక్కటైన ఇంతవరకు నేను చూస్తే ఒట్టు. రస్తాలకు రెండుప్రక్కల మూడు నాలుగు వరుసల నీడచెట్లు దట్టంగా బలిసి ఎండ వేడను చాలవరకు తమింపజేస్తాయి. చెడిపోయిన రస్తా భాగాలను మరమ్మతుచేసి హైవేస్ అధికారులు మరమ్మతు ప్రదేశాలలో "Thank you" అని వ్రాసిన పలకలను తగిలిస్తుంటారు. వీనికి బదులు "క్షమించండి" అని వ్రాసియుంటే సముచితంగా వుండేది.

ఉడుపుల్లో మన ప్లానింగ్ కమిటీ సమత్వ దృష్టిని అంతగా ప్రదర్శించినట్లు కనపడదు. బెంగాలీల 10 మూర పొడవు, 40 అంగుళాల వెడల్పు దోవతులలో కొంత కత్తిరించి పసందైన మెలలతో తిరుగుతుండే ఆడుమలయాళం వారికి అంటించియుంటే ఎంతో బాగుండేది. రాజస్థానీయులు గొడుగు తలపాగలను, గుజరాతువారి పాము మెలిక తలగొడుగులను పద్దమలబారు మొహ్లాలకు పంచియుంటే ఎంతో న్యాయంగా ఉండేది. (సశేషం)

ఇదీ లోకవృత్తం

(4-వ [illegible])

ర్యం, వాచాలత్వం కొంచెం అధికంగా వున్న వితనికి, రెండవగుణం చిక్కులు తెచ్చిపెట్టగలదు. తన రాజకీయ ధురంధరత్వాన్ని చూపడానికిది సమయం.

ఇది ప్రకటనలకు సమయంకాదు. కార్యసాధన ప్రశస్తంగా జరగవలసిన సమయం వచ్చింది.

డల్లెస్ తనకిచ్చిపోయిన 'పంపద'ను క్రుశ్చేవ్ పెంచుకుంటాడో, పోగొట్టుకుంటాడో చూడవలసివున్నది.

జర్మనులను విసిగించరాదు. జర్మన్లు ఎవరికే గాని ఎవరికిష్టాన లేరు. లోలోన వారు జర్మన్లే. ఉభయపక్షాలు తలాపక్కన్ని పైకి లేవదీస్తే, యుద్ధానికే అది ముప్పు.

పడమట—తూర్పు సీమల జర్మను ప్రజలు ఎట్లయిన ఏకం గావలెనంటున్నారు. అందువల్ల జర్మనీమీద ఇక పెద్దలు తగాదా పడడం వృథా. ఇద్దరు ఏదోవిధంగా జర్మనీని జర్మనులకిచ్చి, ఇద్దరుకలిసి ఏకజర్మనీని కంట్రోలు చేయవలెను. అన్యమార్గాన పంచుకొస్తే, పెద్దలను జాతి చరిత్ర తకపక నవ్వుతుంది.

22-6-59.

ప్రఖ్యాతి వహించిన
సునందరాజ
స్పెషల్ అగర్ వత్తులు
సువాసనకు చాల ప్రశస్తమైనవి.
అన్నిచోట్ల లభించును.
సునంద అగర్‌బత్తీ ఫ్యాక్టరీ
1820, అక్బర్‌రోడ్డు - మైసూరు

నాటకం సమీక్ష

కల్తీ బంగారం

పద్మకళ నృత్యమండలివారు గత 30 తేది నెల్లూరులో 'కల్తీ బంగారం' అను సాంఘికాన్ని ప్రదర్శించారు. ఈ నాటక రచయిత శ్రీ గ్రిద్దలూరు గోపాల రావు. ఆ నాటకాన్నిగూర్చి 'భద్రం' సమీక్షను దిగువ యిస్తున్నాము.

—సం. జ. రై.

అంతో ఇంతో చదువూ, సంస్కారంవుండి, మర్యాదస్తుల ఇంట్లోపుట్టి, పెరిగి, భార్యగా, తల్లిగా మర్యాదస్తులనిపించుకొంటున్న అందరు ఆడవాళ్ళలాగే జీవించాలని కలలుకన్న ఒక స్త్రీ, బజారుమనిషి అమ్మాయిగా బతకవలసి వచ్చిందంటే కారణం ఏమిటి? ఇందుకు నాటక రచయిత, శ్రీ గ్రిద్దలూరు గోపాల రావు క్షణమైనా చలనం కోల్పోనికథ, భావాలబరువు, ఆవేశాలవేడి వున్న సంభాషణలుగల తమ నాటకం 'కల్తీబంగారం' లో చెప్పిన సమాధానం, దారిద్ర్యపు నుడిగుండం. దానిని సృష్టించిన పాడులోకం, కుళ్లుసంఘం.

కమలకు పెద్దకట్నం ఇచ్చి పెళ్ళిచేయ లేకపోయినా ఆ అమ్మాయిని వాళ్లనాన్న అంతో ఇంతో చదివించాడు. ఉద్యోగం చేస్తుందని ఆశపడ్డాడు. అమ్మాయి చదువు కోసం ఆస్తియంతా తెగనమ్మాడు. అమ్మాయికి ఉద్యోగం దొరకలేదు. ఎక్కడకెళ్లినా ఆధారం దొరకలేదు. పూటగడవని స్థితిలో తండ్రి మంచంఎక్కాడు. కమలకేంచేయాలో తోచలేదు. ఎక్కడా దమ్మిడీ పుట్టలేదు. నాన్న చచ్చిపోకూడదు. చచ్చిపోవడానికి వీల్లేదు. కమల కాలుజారింది. ఆమెది బజారు బతుకయింది. ఉద్యోగధర్మంగావచ్చి, తను చేస్తున్న ఉద్యోగం ఎవరికీ ఉపయోగపడేది కాదని తెలుసుకొని, కమలను బాగుచేయడానికి సబ్‌యిన్‌స్పెక్టర్ సుందరం కంకణం కట్టుకునేదాకా కమలకు సంఘం అమ్మిబతక వలసిన అవసరం తప్పలేదు. కాని ఆ బతుకులోకూడా కూతురుకోసం అఖండమైన త్యాగం వున్నది కనుక ఆమె పతనం శోచనీయమైనా ఏహ్యంకాదు. యిన్‌స్పెక్టర్ సుందరం ఎన్ని త్యాగాలుచేసి, ఎంత ప్రయత్నంచేసినా కమల మరో ప్రపంచం చేరలేకపోయినా ఆమె కూతురు జీవితంలో ఆశాజ్యోతి వెలుగుతుంది.

ఈ నాటకంలో ఏడ్చేందుకు పాత్రలకు ఎంతో అవకాశంవున్నది. నవ్వేందుకు కాక పోయినా నవ్వించేందుకు కొంత అవకాశం వున్నది. నాటకం చూస్తున్న ప్రేక్షకులు పాత్రలు నవ్వించినప్పుడే నవ్వారు. పాత్రలు ఏడుస్తున్నప్పుడుమాత్రం ఎవరూ ఏడ్వలేదు. పాత్రధారులందరూ శ్రద్ధగా, కృషి చేసారు. వారికృషికి మంచి ఫలితంకూడా లభించింది. రంగాలంకరణకూడా బాగావున్నది. దీప రాలపట్ల ఇంకా కొంత శ్రద్ధ చూపిస్తే ఈ నాటకం ఇంకా హృదయంగమం కాగల అవకాశంవున్నది.

ఖాదర్ సబ్‌యిన్‌స్పెక్టరు పాత్రను పరిపోషించారు. జగన్నాథ్, రామచంద్రరావు, అరుణ, సత్యం, విక్టర్ చక్కగా నటించారు. ఇదూరి పుష్పలతనటన చెప్పుకో దగ్గ స్థాయిలోవుంది. పాత్రను అర్థంచేసుకొని ఉత్తమంగా నటించింది.

వార్తలు—వ్యాఖ్యలు

(3వ పేజీ తరువాయి)

పథ్యదేశం కానప్పుడు ఆ సమితి నిర్ణయాలు చైనాను బంధించలేవు. అట్లని చైనా దురాక్రమణను సహించమని చెప్పడంలేదు. దానిని తీవ్రంగా ఖండించవలసినదే. కాబట్టి గత వారం శ్రీ దలైలామా సూచించినట్లు, భారత చైనా ప్రధానులు శ్రీ నెహ్రూ చౌఎన్-లై లిరువురూ సమావేశమై, టిబెట్ సమస్యను సామరస్యపూర్వకంగా పరిష్కరించే ప్రయత్నం చేయడమే ఉత్తమమార్గంగా కనుపిస్తున్నది. అదిన్నీగాక, ఇండియాలో దలైలామా ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పుటకు యిండియా అంగీకరించనప్పుడు, దలైలామాకూడా గౌరవప్రదమైన రాజీ కుదుర్చుకొని, స్వేచ్ఛగా తిరిగి టిబెట్‌కు తరలిపోవడమే శ్రేయస్కరం.

అస్సాం కడగండ్లు

కేరళ రాష్ట్రాన్ని కమ్యూనిస్టు భూతాలు ఆవహించి వేధిస్తుంటే, అస్సాం రాష్ట్రాన్ని బ్రహ్మపుత్రానది వరదలు బాధిస్తున్నవి. ఈ వారం బ్రహ్మపుత్రానది, దాని ఉపనదులు పొంగి ప్రవహించి, అస్సాం రాష్ట్రంలోని విశాల భూభాగానికి విశేషనష్టం కలిగించాయి. చాలప్రాంతాలు నీటిలో మునిగి పోయి వున్నవి. మరలా రహదారులు బాగయినప్పుడుగాని, ఎంతనష్టం జరిగింది లెక్కతేలదు. కచార్ జిల్లా, ఉత్తర కామ్‌రూప్ ప్రాంతంలో గ్రామాలకు గ్రామాలే కొట్టుకొనిపోయి, విశేషంగా పంటలనష్టం, పశువుల మరణం సంభవించినట్లున్నది. సర్వం పోగొట్టుకున్న వేలాది ప్రజలకు—ముఖ్యంగా బీదరైతాంగానికి, ఆశ్రయం, ఆహారం, వైద్య సహాయం అత్యవసరమై యున్నవి. అదృష్ట వశాత్తు మన సైన్యం రంగంలో ప్రవేశించి వరద బాధితులకు అన్నివిధాల సహాయం అందచేస్తుండడం సంతోషించదగిన విషయం.

బ్రహ్మపుత్రానది ఆగ్రహానికి అస్సాం ప్రజలు నిరంతరం గురియౌతున్నారు. వరదల బీభత్సం ప్రతిఏటా సంభవిస్తుండడం పరిపాటి అయింది. 1954లో కలిగిన వినాశం మరువరానిది. 1950 నుండి 1956 వరకు బ్రహ్మపుత్రానది వరదలవల్ల 32 కోట్ల రూపాయల నష్టం ఏర్పడిందట. అస్సాం భూకంపం తర్వాత బ్రహ్మపుత్రానది వరదలు విశేషంగా సంభవిస్తున్నవి. శాస్త్రజ్ఞులు, ఇంజనీర్లు యీ వరదల బాధనుండి అస్సాం ప్రజలను రక్షించేమార్గం ఆలోచించడం అవసరం. వరదల నిరోధమునకు సంబంధించిన ఉన్నతాధికార సంఘం చేసిన సూచనల ప్రకారం, అస్సాంలో వరదనిరోధక చర్యలు జరపడం ప్రభుత్వ తక్షణ కర్తవ్యం.

ప్రెసిడెంట్ జాబు

కేరళ సమస్య తర్వాత, గతవారం ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూకు ప్రెసిడెంట్ శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ వ్రాసిన జాబుకు, రాజకీయవర్గాలు ఎక్కువ ప్రాధాన్యమిస్తున్నవి. ప్రెసిడెంటు ఉత్తరంలో ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానాలు విమర్శింపబడినవనే ఆక్షేపణలెన్ను, (అదికూడ ప్రభుత్వానికి ఒక హెచ్చరికగా మాత్రమే చేయబడింది) దానిని రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా ఎవరూ భావించడంలేదు. ప్రెసిడెంటుజాబు, కాంగ్రెసు వర్గాలలోకూడ సంచలనం కలిగించినట్లున్నది. ఆ జాబును ఈవారం కాంగ్రెసు పార్లమెంటరీబోర్డు చర్చించబోతున్నది.

ప్రస్తుతం ఎప్పటికప్పుడు పరిణామం చెందుతున్న రాజకీయ వాతావరణంలో, ప్రెసిడెంటు జాబు ప్రాధాన్యతనుగురించి వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు. స్వాస్థ్యం చిక్కబట్టుకొని, ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూకు యీ జాబు వ్రాయ గలగడం గొప్పవిషయం. అందుకు శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ ఎంతయు అభినందనీయుడు. ప్రెసిడెంటు అభ్యంతరకరమైన విషయాలేమీ చెప్పలేదు. నాగపూర్ కాంగ్రెస్ తర్వాత, ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న తొందరపాటును గురించి అనేక మంది కాంగ్రెసువాదులు రహస్యంగా వెల్లడిస్తున్న భయాందోళనలనే, శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ వెల్లడించినారు.

కాంగ్రెసులోను, ప్రభుత్వంలో శ్రీ నెహ్రూగారికే అన్నిటా చెల్లుబడి అవుతున్నది. శ్రీ నెహ్రూగారికి భిన్నమైన అభిప్రాయాలకు ఆస్కారమే లేకుండా పోయింది. మహాత్మా గాంధీ జీవించివుండగా వారు నెహ్రూను విమర్శిస్తూ, అప్పుడప్పుడూ సలహాలిస్తుండేవారు. కాని వారి మరణానంతరం అదికూడ దుర్లభమైనది. శ్రీ నెహ్రూకు సలహాచెప్పగల తాహతు శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారికి వున్నప్పటికీ, వారు వేరేపార్టీలో చేరి వున్నందువల్ల, యిక నెహ్రూకు సలహా యివ్వగల తాహతు గల అగ్రనాయకులు శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ గారొక్కరే. వారు ప్రెసిడెంటుగావున్నా, లేకపోయినా ఆ బాధ్యతను నెరవేర్చవలసిన భారం వారిపైనున్నది. బహుశా ప్రెసిడెంటు హోదాలోగాక, కాంగ్రెస్ అగ్రనాయకులలో ఒకరుగా శ్రీ ప్రసాద్ ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూకు సలహా యిచ్చారని భావించవలసి వుంది. ఆ దృష్టితోనే ప్రెసిడెంటు జాబును పరిశీలించడం అవసరం.

ఆహారపదార్థాల ధరలు

ఆహారపదార్థాల ధరల పెరుగుదల ఆందోళనకరంగా పరిణమించింది. ధాన్యం ధరల పెరుగుదలను సమర్థించే మన వ్యవసాయశాఖామంత్రి శ్రీ తిమ్మారెడ్డి సహితం ఆహార పదార్థాల ధరల పెరుగుదలగురించి ఆందోళన ప్రకటించారంటే, పరిస్థితి ఎంత తీవ్రంగావుందో ఊహించవచ్చు. మార్కెట్ లోనికి ధాన్యం స్వేచ్ఛగా రాకపోవడమే ఈ ధరల పెరుగుదలకు ముఖ్యకారణంగా కనుపిస్తున్నది. దీనినిబట్టి ఆహారధాన్యాల నిల్వలు దాచిపెట్ట బడుతున్నవని స్పష్టమౌతున్నది. స్టేట్ ట్రేడింగ్ వల్ల ఆహారపదార్థాల ధరల పెరుగుదల అరికట్టబడగలదని పెట్టుకున్న ఆశలు అడియాసలైనవి. వాస్తవంలో ఆహారపదార్థాల ధరలు నానాటికీ పెరిగిపోతుంటే, ధరలు తగ్గుముఖం పడుతున్నవనీ, ఈ సంవత్సరం ఆహారధాన్యాలు ఎల్లకొల్లలుగా పండినవని ప్రధాని మొదలు రాష్ట్రమంత్రులవరకు చేస్తున్న ప్రకటనలను ప్రజలెవ్వరూ విశ్వసించడంలేదు. అందుకు పశ్చిమ బెంగాల్ తిండికరువే మంచి అనుభవం. ఒక్క పశ్చిమ బెంగాల్‌లోనే గాక, దేశంలో అనేక ప్రాంతాలలోకూడ యిదే పరిస్థితి ఏర్పడివుంది. ధాన్యం నిల్వలు దాచుటకు వ్యాపారస్తులే బాధ్యులని ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ నిందిస్తే, ధాన్యసేకరణ సరిగా జరగడంలేదని రాష్ట్రమంత్రులు కొందరు ఆరోపిస్తున్నారు. దీనినిబట్టి ఆహారశాఖ మరలా అరాజకంపాలైనదని, తత్ఫలితమే ప్రజలకీటి యిక్కట్లని స్పష్టమౌతున్నది. ఈ ఏడాది 7 కోట్ల 30 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలు పండినవని, మన పంటలను గురించి లేనిపోని అతిశయోక్తులను ఆహారశాఖ ప్రకటించి ప్రజలను మభ్యపెట్టేందుకు ప్రయత్నించడం విచారకరమైన విషయం. దేశాన్ని యీ దుస్థితికి తీసుకురావడములో కేంద్రమంత్రి శ్రీ అజిత్ ప్రసాద్ జైన్ బాధ్యతకూడ కొంత లేకపోలేదు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

నెహ్రూ రాక

నెహ్రూగారు రేపు నెల్లూరువస్తారు
రాలయి ట్యాక్టీపిస్తు, స్థలముకొద్ది
అర్ధగంట వైను ఆయన్నిదర్శించి
వైటబడ్డవారు భాగ్యశాలి.

గొప్పవాళ్ళు ఏ. కె. గోపాలశాస్త్రికి
వందలాది ప్రజలు వందులేదు!
నెహ్రూగారువస్తె నెల్లూరుబరువుతుందా?
నాలాటోడు వస్తె వెలిగిపోదా?

నీవు రాక రాక నెల్లూరు దయచేయ
విశ్రయించివావు నెహ్రూబాబు!
టిఫిను తినుకొని టీ తాగిపోవయ్య
ఎండబడ్డ తిండి తెచ్చిపడక.

కేర్ల న్యాయశాఖామంత్రి

రాజీనామాయిస్తె ప్రతిపక్షవర్గాలు
వైరు బొలక్స నోవదా? భయపట్టి
యింతలోనె తాము యిల్లు చేరుకుంటారు
కరిసమాద్ది కేర్ల పాలనమ్మ.

కేర్ల స్కూలు మానేజర్లు

నమ్మకండి మంత్రి నంబూద్రి మాటల్ని
నమ్మినార సర్వ నాశనమ్మె,
మిమ్ము చిచ్చుగొట్టి మీకొంప తీస్తారు.
గొంగనుతాడు గొంతు కోస్తారు.

జై ప్రకాశనారాయణ

ఇచ్చి రాజీనామ నచ్చెయ్యమంటావు
నెహ్రూగార్ని, ఓహో నీకు తోడ?
యింత గొప్ప సలహా యే తీడకస్తాడు?
అంత పిచ్చివాడ అ ప్రధాని.

కేర్ల ప్రతిపక్షాలు

సత్యాగ్రహం నీకు పదివేల దండాలు
చేయిమోస్తు నీకు శ్రీధరయ్య;
శంకరన్న నీకు చెంపకాయగొట్టనా
దీక్ష వదలకండి దిగినదాక.

కోవూరు హైస్కూలు

ఎంత భాగ్యమండి, దొరకొస్తె పోదండి
కొద్దమాంటు వేలు కోట్లుగాదు,
కొవ్వుకుంటె మనకు పోమంటు యింక్రిమెంటు
మూడుపుట్ల ధాన్యం ముష్టిపడ్డ!

సెంట్ జోసఫ్స్ గరల్సు హైస్కూల్

పలకరించబోతె ప్రాణాలుతీస్తుంది,
చూడబోతె వారు పోలీసుల్లు
అలమోగ్గబద్ద హైస్కూలు టీచర్లు
అమ్మగార్లు? చూర్లి? ఆ కిజల్లు.

ఆచార్య రంగా

(3-వ పేజీ తరువాయి)

వింజమూరు బహిరంగ సభ

గత 24 తేదీ రాత్రి ఉదయగిరితాలూకా వింజమూరులో జరిగిన గొప్ప బహిరంగ సభలో ఆచార్య రంగాగారు ఉపన్యసించారు. స్థానిక పంచాయితీ అధ్యక్షులు శ్రీ టి. వి. చలమారెడ్డి సభకు అధ్యక్షత వహించారు.

—సి. వి.

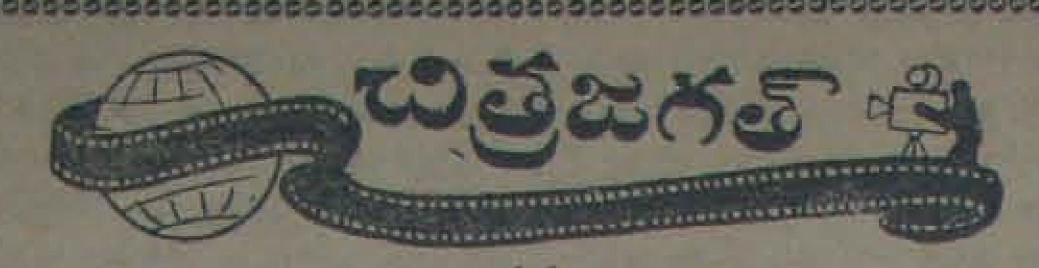

**** భద్రం ****

సెన్సారుబోర్డు బదులు, సినిమావాళ్లే నియమ నిబంధనలేర్పరచుకొని చిత్రాలునిర్మించడం బాగుంటుంది

సమాచారశాఖ మంత్రి డా. కేస్కార్ ఈ మధ్య బొంబాయిలో సినిమావాళ్లను కలుసుకున్నారట. కలుసుకొని మాట్లాడుతూ సినిమాలకు ప్రభుత్వం ఇకనుంచి యివ్వబోయే సహాయాన్ని గురించి చెప్పారట. ఆయన మాట్లాడటం అయిపోగానే విన్నవారంతా కరతాళ ధ్వనులద్వారా ఆయన చెప్పిన విషయాలు తమలో కలిగించిన సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చారట.

నిజానికి సినిమావాళ్లకి కేస్కారుగారు చెప్పిన విషయాల్లో ఇప్పటిప్పుడే మనం సంతోషంతో వుబ్బితబ్బిబ్బై పోవాల్సినవి ఏవీ లేవు. ఏదో ప్రభుత్వం నైఖరికి సూచనగా వాటిని తీసుకుంటే సంతోషించడానికి అర్థం లేకపోలేకపోయినా, కేస్కారుగారు ఆ తోవ చేసినవల్లా చాలమటుకు వాగ్దానాలు; అందులోను ఖచ్చితంగా లేనివాగ్దానాలు.

కేస్కారుగారు చెప్పినట్లు త్వరలో ప్రభుత్వం సెన్సారుల పట్టింపులను తగ్గిస్తే బాగానే వుంటుంది. అసలు మనకున్నరకం సెన్సార్ బోర్డు పనిచేస్తున్న విధానం చాలమంది నిర్మాతలలో తీవ్ర అసంతృప్తిని కలిగిస్తున్నది. ప్రభుత్వం చెబుతున్నట్లు సెన్సార్ బోర్డుల్లో అన్ని దృక్పథాలవారూ వున్నా సినిమా నిర్మాణంలోని సాధక బాధకాలు సమగ్రంగా తెలిసినవారెవరూ లేరు. దీనితోపాటు ఈబోర్డు పేర్ల ప్రతిభావానికి అతీతంకాదనే విమర్శలు కూడా వున్నవి.

ఇటువంటి బోర్డు ఒకటి వుండటంకన్నా, సినిమావాళ్లే పదిమందికలిసి, కొన్ని నియమ నిబంధనలను నిశ్చయించుకొని వాటికి లోబడి సినిమాలుతీయడం అన్ని విధాలా లాభదాయకం. కాని సినిమావాళ్ళు కలిసి మాట్లాడుకొని, ఆ ప్రకారం చేయడం నేర్చుకొన్ననాటి మాట ఇది.

ఇంకో విషయంకూడా వున్నది. ఎవరైనా ఒక పుస్తకంవ్రాస్తే ప్రభుత్వం ఉద్యోగాలిచ్చిన ఓ పదిమంది కూర్చొని దానిని అక్షరం వదలకుండా చదివి అది అందరూ చదవడానికి తగినదో కాదో నిర్ణయించడంలేదు. అలాగే ఎవరైనా ఓ బొమ్మవేస్తే ముందే దాని ప్రదర్శనార్హతలను నిర్ణయించడంలేదు. సినిమాలు ఇలాటివికావు. అవి చూసినవాళ్ళ మనస్సులను ఇట్టే మార్చేస్తాయి. వాటిని పుస్తకాలు చదివేవారికన్నా, బొమ్మలు చూసేవారికన్నా చాలా ఎక్కువమంది చూస్తారు. అందుచేత వాటి నిర్మాణానికి కొన్నిహద్దులుండాలన్న వాదంలో పసలేదు.

ఏ కళారంగంలోనూ ఇంతవరకూ ఇలా చేయమని చెప్పి, అలా చేయించి ఉత్తమ కళాఖండాలను అందివ్వలేదు. కళాకారుడి నిరంతర ప్రయోగాలవల్ల, కృషివల్ల స్వేచ్ఛా వాతావరణం వున్నప్పుడే కళ పెరిగింది. రాణించింది. ఈ కృషివల్ల మంచి కళతో పాటు, చెడ్డకళకూడా పుట్టింది, మంచిది నిలిచివుంది. చెడ్డది ఆరిపోయింది.

మంచి సినిమాలు, కొత్తదనం, విశిష్టత వున్న సినిమాలు రావాలంటే వాటినితీసే వాళ్లమీద ఎన్ని తక్కువ ఆంక్షలువుంటే అంతమంచిది. ఇలా స్వేచ్ఛవుంటే కొన్నైనా మంచి సినిమాలు వస్తాయి. చాలా చెడ్డ సినిమాలుకూడా వస్తాయిగాని, కొన్నాళ్ళకి తగ్గిపోతాయి. మరీ అంత ప్రమాదకరమైన చిత్రం ఏదైనావస్తే శ్రీమతి లీలావతీ మున్షీ లాంటిఅమ్మలు, అమ్మమ్మలు వుండనేవుండిరి. దానికి పుట్టగతులు లేకుండా చేయడానికి.

శ్రీమతి మున్షీ ఉద్యమం

శ్రీమతి లీలావతిమున్షీ మళ్ళీ కొంత కాలక్షేపానికి ఒకదారి చూసుకున్నది. చిన్నపిల్లలు చదువుకొని, బాగుపడి పైకిరావలసిన వాళ్లు. ఇళ్లలోకూర్చొని, రామాయణం, మహాభారతంలాంటి గ్రంథాలు చదువుకోకుండా, పెద్దవ సినిమాలు చూడటం నేర్చుకొని, వాటిలోంచి గొంతులెలా నొక్కాలో, తాళాలెలా పగలకొట్టాలో, అమ్మాయిలనెలా ఏడిపించాలో నేర్చుకొని, రౌడీలవుతుండడం చూసింది శ్రీమతి మున్షీ. వెంటనే పిల్లలకోసం బాధపడింది. పిల్లలనలా తయారుచేస్తున్న సినిమా వాళ్లమీద కొండంత కోపం తెచ్చుకొంది. బొంబాయిలో అన్నిరకాల సంఘాలకి ఆహ్వానాలు పంపించింది. వాటి ప్రతినిధులంతా ఆ ఆహ్వానాలను పాటించివస్తే వారిని ఓచోట రెండుగంటలసేపు కూర్చోబెట్టి ఈ కలియుగంలో ధర్మరక్షణకు సినిమాసురులతో యుద్ధం చేయడం అవసరమని చెప్పింది. ఈ సినిమా వాళ్ళంతా బలంవున్న వాళ్ళని, వాళ్ళతో యుద్ధం సామాన్యంగాదని హెచ్చరించింది. ఐనా ధర్మరక్షణార్థం వెనుకంజ వేయకుండా వాళ్ళని కుదమట్టించాలని విజ్ఞప్తి చేసింది.

సినిమాబ్యూరో

సినిమాల నిర్మాణంలో నిర్మాతలకు సహాయం చేసేందుకు ప్రభుత్వం ఒక బ్యూరోను పెడుతుందట. అది మనవాళ్ళకి పొరుగుదేశాల వాళ్ళకికూడా కావలసిన సాయం చేస్తుందట. ఈ బ్యూరో హెడ్డాఫీసు బొంబాయిలో ఉంటుంది. కలకత్తాలోను మద్రాసులోను రెండు బ్రాంచి ఆఫీసులుంటాయి.

సినిమాలమీద ఈ బ్యూరోముద్ర సెన్సారుల ప్రతిపన్నతకు మాత్రం మార్గంకాదట. సాధ్యమైనంతవరకు ఈ బ్యూరో ప్రతిఫలం ఆపేక్షించకుండానే సహాయం చేస్తుందట. అవసరమైతే మాత్రం కేవలం ఖర్చులమేరకు సినిమావాళ్ళవద్ద డబ్బు పుచ్చుకుంటుందట. బొంబాయివాళ్లు, కలకత్తావాళ్లు, మద్రాసు వాళ్లు అంతా 'సరే' అంటే రేపోమాపో ఇది అవతరిస్తుందట.

లాజ్‌వంతి

మా యింటి మహాలక్ష్మి చూసిన నెల్లూరు ప్రజలకు మళ్ళీ అటువంటి హిందీలోచూసే అవకాశం ఇటీవల లభించింది. లాజ్‌వంతిలో కథ దాంపత్యజీవితంలో అశాంతి. వాయుదులా యదు (బాల్రాజ్ సహాని). పెళ్ళయింది. ఒక కూతురుకూడాను. ఈయనకు ఇరవై నాలుగు గంటలలా ఒకటే తనవ్యాపారం ధ్యాస. ఇంట్లో పెళ్లాం, పిల్లా ఏమైపోతున్నారన్న చింతేలేదు. ఈ పరిస్థితుల్లో భార్య కుమిలిపోతూ, కృశించిపోతుంది. ఏదో ముచ్చటగా ఇద్దరూకలిసి అలా సినిమాకో, పేరంటానికో పోవడానికన్నా నోచుకోనందుకు వాపోతుంటుంది. అయినా భర్తను ప్రేమించడం గౌరవించడం మానదు. ఇలావుండగా ఒకరోజు ఆమెకు తనతో బొమ్మగీయించి, భర్తకు కానుకగా యిస్తే చాలా బాగుంటుందని అనిపించి, వాళ్ళకుటుంబంలో ఒకడుగా మెలగుతున్న ఓ చిత్రకారుడి చేత ఆ బొమ్మ గీయిస్తూ, ఆ పనిమీద రోజూ ఆయన స్టూడియోకు పోయివస్తూ, చిత్రంపని అయిపోయిన తరువాత, ఏలాగు ఆయనగారు ఇంటికివచ్చి వుండరుగదా అని చిత్రకారుడితో అలా పార్కులకీ, పిక్నిక్కీ పోయివస్తుంది. ఇదిచూసి పదిమందీ ముక్కుమీద వేలేసుకుంటారు. ఒక అమ్మ యీ వార్తను లాయరు చెవికేస్తుంది. లాయరు కాబట్టి, అన్నిరుజువులూ సంపాదించి, తప్పదుసాక్ష్యం సాయంతో భార్య కులట అని తీర్పుచెప్పి, లాయరుగారు శ్రీమతి నింట్లోంచి వెళ్లగొడతాడు. ఆమె రామాయుడు వెళ్లగొట్టిన సీతలా, దుష్యంతుడు మర్చిపోయిన శకుంతలలా, ఈ పదేళ్లు గడుపుతుంది.

ఈ లోపల అసలుసంగతి తెలిసిన లాయరుగారి మనస్సుమారి ఆమె ఓరోజు అనుకోకుండా కనబడితే ఇంటికి వచ్చేయమంటాడు. ముందు బెట్టుచేసినా, కూతురుపేరు చెప్పగానే శ్రీమతిగారి మనసు కరిగిపోయి ఆమె ఒప్పుకొని ఇంటికి వచ్చేస్తుంది. ఇంట్లో తనకూతురు అమ్మ చచ్చిపోయిందని వాళ్ల నాన్న చెపితేనమ్మి, ఈ వచ్చినామె తన సవతితల్లి అని ఎంతపిలిచినా దగ్గరకురాకుండా చచ్చిపోయిన తల్లిమీద ప్రేమకొద్దీ సవతితల్లి అనుకుంటున్నామెను నానాక్షోభ పెడుతుంది. క్రమంగా అన్ని అనుమానాలు తొలగిపోతాయి. మళ్లీ అంతా ఒకటవుతారు.

కొంచెం జాగ్రత్తగాచూస్తే, చీరలుకొనుక్కోవటానికి పొద్దుక్కే బయలుదేరిన ఆమె రాత్రిదాకా ఏంచేసిందా అని మీకు ఓసారి ఓచిన్న అనుమానం కల్గుతుంది. అలాగే 'ఫామిలీ ఆఫ్ మాన్' పుస్తకంలో నర్గిస్ పిల్లనెత్తుకొన్న బొమ్మ ఎక్కడా లేదనికూడా గుర్తుకువస్తుంది. ఇది కేవలం అనివార్యం అయిన లోపంకానప్పుడు దానిని ఏవిధంగా సమర్థించాలన్నా కొంతకష్టంగానే వుంటుంది. కాని, బాల్రాజ్ సహాని నిగ్రహం, బలం ఉట్టిపడే చిత్రణచేస్తుంటే; నర్గిస్ సహజత్వం ఉట్టిపడేలా, అతి కష్టమైన సన్నివేశాలలో కూడా ఏ ప్రయాస లేకుండా నటిస్తుంటే; శోభినాక్ నటన చూస్తుంటే యిటువంటి వాటిని గురించి ఆలోచించాలని పించదు. వీటితోపాటు, రచయిత, దర్శకుడు చేసిన అతి నిజాయితీమైన కృషి ఈ సినిమాకు మరోసారి రమ్మన్న ఆహ్వానం.

అనాడి

బిమల్ రాయ్ తీసిన మధుమతి చూసినవారికి, దాంట్లో హృషికేశముఖర్జీ కూర్పులో చూపిన ప్రతిభనుగూర్చి వివరించవలసిన అవసరంలేదు. బిమల్‌రాయి దర్శకత్వానికి ఈ ఎడిటింగ్ నుంచే వచ్చారు. వారి తరువాత కూడ ఎన్నో సెవత్తూ హృషికేశముఖర్జీ ఈమధ్య దర్శకత్వం వహించిన చిత్రం 'అనాడి'. దర్శకత్వ ప్రధానంగా, ఆ డబ్బు సంపాదించేందుకు ఎందుకు పనికిరాని మనుషుల ప్రపంచంలో ఆ పరిస్థితులకి ఒక 'పిచ్చివాడు' అతడే, ఈ పాడులోకం ఎలిపి వేయకుండా కాపాడిం ఓ అమ్మ, వీరికథ 'అనాడి'. నలుగుర్ని ఆకర్షించేందుకు రాజ్‌కపూర్, శంకర్‌జైకిషన్ల సంగీతం, హస్రత్ పాటలు, వగైరాలు కూడావున్న ఈ ఉత్తమ తరగతి చిత్రంలో లలితాపవార్, రాజ్‌కపూర్, నూతన్, మోతీలాల్ చక్కటి నటన ప్రదర్శించారు. దర్శకత్వం, ఛాయాగ్రహణంకూడా ఉత్తమ స్థాయిలో వున్నవి.

పూర్తి వివరాలు ప్రయోజనం ఉంటుందనిపిస్తే వచ్చేవారం.

నెల్లూరు పిర్యాదు

ఈమధ్య మాకు వచ్చిన ఒక ఉత్తరంలో అచ్చువేయడానికి వీలైన కొన్ని భాగాలు.

"బాగున్న సినిమాలమీద, బాగాలేని సినిమాలమీద మీరు వ్రాయడం బాగానే ఉన్నది. వాటితోపాటు మేము సినిమాలు చూసే హాలుల విషయంకూడా మీరు పట్టించుకుంటే మీకు కృతజ్ఞులం. నెల్లూరులో ఇంచుమించు ప్రతిహాలులోను ఇంటర్‌వెల్ అప్పుడు మనకు కొంత బాధ కలిగించే విషయం.

"ప్రతిహాలులోను తప్పనిసరిగా మరుగుదొడ్లున్నా వాటిని చేరుకొనేందుకు పడవలసిన అవస్థ. బారులు బారులుగా, గుంపులు గుంపులుగా లఘుశంక నివారణకుపక్రమించిన మనుషులను దాటుకుంటూ పోవలసివస్తున్నది. ఇది చూడటానికి బాగాలేకపోవడంతో పాటు ఆరోగ్యానికికూడా మంచిదికాదని మనవి. సినిమాహాలుల యజమానులు, మన ఆరోగ్య పరిరక్షకులు యీ విషయంలో ఏదైనా ఒక చర్య తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి."

ప్రకాశం
ఇంజనీరింగు
వర్క్సు
సుబేదారుపేటరోడ్డు
నెల్లూరు
★
ఎలక్ట్రికల్,
మెకానికల్
స్ట్రక్చరల్ కంట్రాక్టర్సు

ఆయుర్వేదౌషధములు
శాస్త్రీయముగాను, నమ్మకముగాను తయారుచేయు సంస్థ
వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయం

కేరళ

(మొదటి పేజీ తరువాత)

ఎన్నికలను కోరకపోయినా, వుద్యమం మరింత తీవ్రమై, రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు మరింత లోపించినప్పుడు, రాష్ట్రపతి ఆ రాష్ట్రపాలనను తీసుకొనుటకు యిది తోడ్పడగలదని రాజకీయవర్గాలు భావిస్తున్నవి.

ఎన్నికలకు కమ్యూనిస్టుల వ్యతిరేకత

ప్రధాని ఎన్నికల సూచనను, కేరళ ముఖ్య పట్టణంలో సమావేశమైన అఖిల భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ 800 పదాల తీర్మానంతో త్రోసి వేసింది. ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ఏర్పడిన కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వానికి అయిదేళ్ళు పూర్తిగా అధికారంలోవుండే హక్కున్నదని ప్రకటించింది.

అందువల్ల నంబూద్రిపాద్ మంత్రివర్గం రాజీనామాయిచ్చి, క్రొత్తగా ఎన్నికలు జరుపమని సిఫారసు చేయడం వుండదనేది స్పష్టమైపోయింది. ఇక ఏమిచేసినా రాష్ట్రపతి చేయవలసిందే.

ఎన్నికలు జరిపినందువల్ల నష్టమేమి?

స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో ప్రజలు తమ పట్ల ఎంతో విశ్వాసాన్ని ప్రకటించారని, అందువల్ల తాము వైదొలగవలసిన అవసరం లేదని కమ్యూనిస్టుల వాదన. ప్రజల్లో తమ పలుకుబడి ఏమాత్రం తగ్గలేదనేది యదార్థమైతే వీరు ఎన్నికలకు భయపడడమెందుకు?

ఇదివరకటి పరిస్థితులు వేరు; యిప్పటి పరిస్థితులు వేరు. ప్రభుత్వం పాలుపు చేపట్టక పూర్వం కమ్యూనిస్టులు తమ నిజస్వరూపాన్ని బయటపెట్టలేదు. తర్వాత వీరి విశ్వరూప సందర్శనం చూశారు. కమ్యూనిస్టు కానివాడు కేరళలో బ్రతకడం దుస్తరమైంది. ప్రజల స్వేచ్ఛాజీవితానికి తీరని ఆటంకమేర్పడింది. ప్రతి ఒక్కరిలో అసంతృప్తి, ఆందోళన కలిగింది, పెరిగింది. దాని ప్రత్యక్ష సమష్టి సంఘటిత రూపమే నేటి కేరళవుద్యమం. ఈ పరిస్థితుల మార్పును గుర్తించక తప్పదు.

క్రొత్తగా ఎన్నికలు జరపడం — తాము ఆశపడ్డ ప్రకారం ప్రజలు తమ వెనుకవుండడం వాస్తవమైతే—కమ్యూనిస్టులకేమంచిది. తిరుగా ఎన్నికలలో తామే గెలిచి మంత్రివర్గం ఏర్పరచగలిగినవాడు వారినిక ఎవ్వరూ వేలెత్తి చూపలేరుగదా! కాని ఎన్నికలను వ్యతిరేకించడంలోనే వారి బలహీనత కనబడుతున్నది. ప్రజావిశ్వాసాన్ని పూర్తిగా కోల్పోయామనేది వారికి తెలుసు. అందువల్లనే ఏదో ఒక విధంగా యీ మూడేళ్లు అధికారంలో వుండాలని తాపత్రయ పడుతున్నారు.

ఎన్నికలే మార్గాంతరం

శాసనసభలో తామే మెజారిటీపక్షం గనుక తమకే పూర్తికాలం, అంటే మిగతా మూడేండ్లుకూడా, అధికారంలో వుండనివ్వాలని రాజ్యాంగరీత్యా తమ హక్కును ధృవపరుచుకొంటుండం విచిత్రంగావుంది. అసెంబ్లీలో యిరువురు పక్షాల మెజారిటీ వుండవచ్చు. కాని అసెంబ్లీ వెలుపల కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గం పూర్తిగా ప్రజావిశ్వాసాన్ని కోల్పోయింది. అలాంటప్పుడు, యీ సమస్యను ఎన్నికల ద్వారా పరిష్కరించుకోకుండా, రాజ్యాంగానికి సాంకేతికమైన భాష్యీకరణం చేయడంలోనే, కమ్యూనిస్టులు ప్రజావిశ్వాసాన్ని కోల్పోయారనే అనుమానం కలగడంలేదా! ఇది యదార్థమైనప్పుడు, కమ్యూనిస్టులు రాజీనామాచేసి పదవినుండి వైదొలగకపోవడానికి కారణాంతరం కనపించదు.

కమ్యూనిస్టులే గనక రాజీనామాచేయక పోతే పరిస్థితులు విపరీతరూపం ధరించవచ్చు. ఉద్యమం వుధృతం కావచ్చేకాదు, కేంద్రం జోక్యం కల్పించుకున్నా కల్పించుకోక పోయినా, గవర్నర్ మంత్రివర్గాన్ని బర్తరఫ్ చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడవచ్చు. గవర్నర్ పరిపాలన ప్రజాస్వామ్యానుగుణం గాదనుకున్న వ్యక్తికీ, కమ్యూనిస్టుల మూర్ఖత్వం, అధికార పిపాస, అట్టి పరిస్థితికి దోహదం కల్గిస్తున్నవి. పరిస్థితులు పూర్తిగా తమ చెయిజారిపోయిన తర్వాతనైనా, కమ్యూనిస్టులు ఎన్నికలకు అంగీకరించక తప్పని పరిస్థితి కలగకపోదు. అందువల్ల కేరళలో ఎన్నికలు జరిపించడమే మార్గాంతరం, లేదా గవర్నర్ పాలనే శరణ్యం. కమ్యూనిస్టులకు, కేవలం కేరళలోనే కాదు, తమపార్టీ చరిత్రలోనే ఇదొక పరీక్షాసమయం. వారు నేడు ప్రదర్శించగల విజ్ఞతమీదనే, యీ దేశంలో ఆ పార్టీ భవిష్యత్తు ఆధారపడివుంది.

ఉద్యమ తీవ్రత

పార్లమెంటరీ బోర్డు తీర్మానంతో కేరళ కాంగ్రెసుకు వుద్యమాన్ని తీవ్రతరం చేయడంలో స్వేచ్ఛ లభించింది. అహింసాయుతంగా వుద్యమాన్ని మరింత తీవ్రతరం చేయుటకు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించబోతున్నది. కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గం గద్దెదిగేవరకు అవిరామంగా యీ వుద్యమం కొనసాగగలదు.

అన్నిపార్టీల మద్దతు!

కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గం పతనమయ్యేవరకు వుద్యమం ఆగడం జరుగదన్నారు నాయర్ సంఘ నాయకుడు.

ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ, జనసంఘం, అన్ని కమ్యూనిస్టేతర కార్మిక సంఘాలు, కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గ పతనానికి దీక్షవహించి పనిచేస్తున్నవి.

అశోకమెహతా అండ

ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీనాయకుడు అశోకమెహతా యీ వుద్యమానికి ఒక పెద్దఅండ. కేరళలో, రాజకీయపార్టీలు గాకుండా కేరళీయులు—కమ్యూనిస్టులు అనేదృష్టితో పోరాటం సాగాలని వారుచేసిన సూచన ఎంతో బాగున్నది. అశోకమెహతా త్రివేంద్రంలో సకాంజేసి ఎంతో ప్రోత్సాహమిచ్చారు యీ వుద్యమానికి.

25 వేల మంది అరెస్టు!

ప్రధాని కేరళలో వుండి సంప్రతింపులు జరుగుతున్న సమయంలోగాని, ఆ తర్వాత గాని వుద్యమం తీవ్రతరమైనదేగాని, ఏమాత్రం తగ్గుముఖం పట్టలేదు. వేనవేల మంది యిందులో దూకుతున్నారు.

జూన్ 30 తేది వరకు 25 వేల మంది అరెస్టుగావించ బడ్డారంటే, కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వ పతనంపట్ల ప్రజలు ఎంత పట్టుదలతో వుండేది వూహించుకోవచ్చు.

ప్రభుత్వం సత్యాగ్రహులపట్ల దమననీతిని అనుసరిస్తున్నది. బెత్తాలతో మోదుతున్నది; లాఠీలతో బాదగొడుతున్నది. దొరికినవారినంతా నిర్బంధిస్తున్నది.

ఇక కమ్యూనిస్టుపార్టీ హింసాయుత చర్యలకు లెక్కలేదు. ప్రధాని కేరళలో వుండగనే ముస్లిము కాంగ్రెస్ సేవకులను హత్యజేశారు. ఒక మంత్రి యింట్లోదూరి ముఖ్యమైన కాగితాలు దొంగిలించుకొనిపోయారు. ఈ విధమైన సంఘటనలు దినానికి పందలు లేదా! ప్రజలను, వుద్యమంలో పాల్గొనే వారిని భయభ్రాంతులను చేయుటకు కమ్యూనిస్టులు మరింత హింసను ప్రయోగించినా ఆశ్చర్యముండదు.

రాజీనామాల ప్రయత్నం

కమ్యూనిస్టేతర శాసనసభ్యులు; స్థానిక సంస్థలలోనివారు అందరూ ఒక్కుమ్మడిగా రాజీనామా చేయుటకు సంసిద్ధపడుతున్నారు. శాసనసభ్యులు రాజీనామాలిస్తే, పునఎన్నికలద్వారా భర్తీచేస్తామని కమ్యూనిస్టు మంత్రి ప్రగల్భాలు పలుకుతాడుగాని, ఆ విపత్కర పరిస్థితి ఏర్పడ్డప్పుడు తమ ప్రభుత్వం సాగిద లేది వీరు గమనించినట్లులేదు.

అశోకమెహతా చెప్పినట్లు యిప్పటికే కేరళ ప్రభుత్వం ఏ కార్యక్రమాన్ని సాగించలేని నిస్సహాయస్థితిలో పడిపోయింది. ఇక వుద్యమం తీవ్రమై, రాజీనామాలు జరిగితే, మంత్రివర్గం ఒక్కక్షణం అధికారంలో వుండలేదు.

కృష్ణమీనన్ వ్యవహారం

ఢిల్లీ దినపత్రిక 'హిందుస్థాన్ టైమ్స్' కేంద్రరక్షణ మంత్రి శ్రీ కృష్ణమీనన్ కు సంబంధించి కొండంత అపవాదులు వెల్లడిస్తున్నది. కేరళ వ్యవహారాల్లో యీ కాంగ్రెస్ మంత్రి సహాయ సానుభూతులు కమ్యూనిస్టులపైపే నని ఆ పత్రిక బయటపెడుతున్నది. కాల్పుల అనంతరం ప్రజలను భయభ్రాంతులను చేయుటకు అంకమలి ప్రాంతంలో సైన్యవిన్యాసాలను యిందుకు వుదాహరణగా పేర్కొంటున్నది. ఈ ఆరోపణలు తీవ్రమైనవి. తేలికగా తీసుకోదగినవి కాదు. వీటినిగూర్చి విచారణ జరగడం, కేరళ వుద్యమంకంటే ముఖ్యమని మా అభిప్రాయం.

ఇతర రాష్ట్రాలలో చిక్కువస్తుందనే భయంలేదు!

కేరళలో ప్రతిపక్షాల వుద్యమానికి లొంగి, రాజ్యాంగ బద్ధంగా ఏర్పడిన మంత్రివర్గాన్ని తొలగిస్తే, ఇతర రాష్ట్రాలలోగూడా యిదే చిక్కు దెచ్చిపెట్టగా అనే సందేహాలు వెలిబుచ్చ బడుతున్నవి. కమ్యూనిస్టులు యీ విషయం బహిరంగంగానే ప్రకటిస్తున్నారు.

కాని కేరళ పరిస్థితికి — యితర రాష్ట్రాలకు పోలికలేదు. కేరళలో కమ్యూనిస్టులకు నాటికి 35 ఓట్లు మాత్రమే వచ్చినవి. కాంగ్రెసుకు యింతకంటే ఎక్కువ వచ్చినవి. అంతేగాదు, శాసనసభలో కమ్యూనిస్టుల బలం 64 అయితే, ప్రతిపక్షాలబలం 62. రెండు సీట్లుమాత్రమే తేడావున్నది. ఈ పరిస్థితి ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేదు. ఒరిస్సాలో యీ పరిస్థితివుంటే, ముఖ్య ప్రతిపక్షానికి స్థానం కల్పించబడి, పరిష్కరించబడింది. అదీగాక అరాజకము, అక్రమ ఆందోళన కల్గించడంలో, ఎన్నడు ఏమాత్రం అవకాశమున్నా కమ్యూనిస్టులు వదలిపెట్టరు. వారి యీ చెడ్డతనం, కేరళ వుద్యమాన్ని కాంగ్రెస్ విశాలదృష్టియంతో అపివేసినా, యితర రాష్ట్రాలలో ముమ్మందు ప్రదర్శితం కాకపోదు. అందువల్ల వారి పాపాన్ని వారికే అప్పజెప్పడంలో వారికి లోకం తెలిసివచ్చే అవకాశముంటుంది.

ఒకవేళ యితర రాష్ట్రాలలోగూడా వుద్యమాలకు యింత ప్రజాసహకారం లభించి, తీవ్రతరమైనపుడు, ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అలాంటి ప్రజావ్యతిరేకతకు కారణాన్ని పరిశీలించి, సంతృప్తికరమైన పరిష్కారానికి పూనుకోకతప్పదు. ప్రధాని నెహ్రూగాని, రాష్ట్రాలలోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలుగాని గతంలో ఎన్నోసార్లు తమకు సమ్మతకరం గాకపోయినా ప్రజాభిప్రాయానికి లొంగిన సాదృశ్యాలు లేకపోలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రావతరణ, అలాంటివాటిలో ఒకటనేది గమనించదగివుంటుంది.

అందువల్ల ఇతర రాష్ట్రాలలో చిక్కులు కల్గిస్తారనే భయంతో, కేరళలో వెనుకంజ వేయకూడదు.

విదేశవార్తలు

(3వ పేజీ తరువాత)

మార్పుకలగలేదు. లేబర్ పార్టీ ప్రతిపాదన ఆచరణసాధ్యం గాకపోయినా, అది అణ్వాయుధాలసమస్యను ప్రధాన చర్చనీయాంశంగా చేసింది. అప్పుడే సోవియట్ ప్రధాని క్రుశ్చేవ్ క్రొత్త ప్రతిపాదన చేశారు. బ్రిటన్ అమెరికాలతో అణ్వాయుధాల పాటవ పరీక్షల నిషేధ ఒప్పందాన్ని చేసుకోవడానికి రష్యా సంసిద్ధతను వెల్లడిచేశారు. అణ్వాయుధాల సమస్య, అగ్రరాజ్యాల ప్రచ్ఛన్న యుద్ధానికి ముఖ్యసాధనంగా వున్నంతవరకు, అది సామరస్యపూర్వకంగా పరిష్కారమౌతుందనే ఆశలేదనే చెప్పాలి.

S. S. L. C ★ MATRIC

నందు ప్యాసయిన లేక పరీక్ష తప్పిపోయినవారు

ఓవర్సీరు - డ్రాఫ్ట్స్‌మేన్ కోర్సు

నందు చేర్చుకొనబడుదురు.

1960-వ సంవత్సరం ఏప్రెల్ నెలలో జరుగు ఆంధ్ర-మద్రాసు గవర్నమెంటు పరీక్షలకు విద్యార్థులను తర్ఫీదు చేయబడును. ఉద్యోగస్తుల కనుకూలముగా తరగతులు ఏర్పాటుచేయబడును.

తరగతులు ప్రారంభించబడినవి

ప్రాస్పెక్టసు, అప్లికేషన్ ఫారము 50 న. పై. యిచ్చుచున ఈ క్రిందిఅడ్రసున పొందగలరు.

ది మాడరన్
యింజనీరింగ్ & ట్యుటోరియల్ యిన్‌స్టిట్యూట్
పొగతోట — నెల్లూరు.

కాలేజి యీ క్రిందివారిచే నడుపబడుచున్నది:-
శ్రీ విపుకుల సత్యనారాయణమూర్తి, అడ్వకేటు-నెల్లూరు.
శ్రీ చతుర్వేదుల సత్యగోపాలకృష్ణమూర్తి, ల్యాండులార్డు-నెల్లూరు.

Edited, Printed and Published by N. Sree Ramamurthy at the Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore.